

ПРОФІЛЬ ОЛЬГІНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНА, ЛИПЕНЬ 2021

Зміст

ОБҐРУНТУВАННЯ	3
МЕТОДОЛОГІЯ	4
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	5
РЕЙТИНГОВЕ ПОРІВНЯННЯ ГРОМАДИ	6
ПРОФІЛЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ	7
ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ	10
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	13
ОСВІТНІ ПОСЛУГИ	14
АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ	15
СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ	16
КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ	17
ДОВКІЛЛЯ	18
ФОКУС НА ҐЗН/ДН	22

Список аббревіатур

ОТГ	Об'єднана територіальна громада
ТГ	Територіальна громада
ДН	Домашнє насильство
КІУ	Ключові інформанти установ
ҐЗН	Ґендерно зумовлене насильство
ДГ	Домогосподарство
ГДГ	Голова домогосподарства
ВПО	Внутрішньо переміщена особа
КІ	Ключові інформанти
СОП	Стандартна операційна процедура
ГФУ	Гуманітарний фонд для України
ЛЗ	Лінія зіткнення

AGORA Localised Response Inclusive Recovery Effective Stabilisation

AGORA - це спільне партнерство ініціатив ACTED та IMPACT, засноване в 2016 році. AGORA сприяє ефективному, всеосяжному та інтегрованому плануванню на місцевому рівні, наданню допомоги та послуг в умовах кризи шляхом застосування процесів та інструментів на основі населених пунктів. AGORA забезпечує ефективну та пристосовану до потреб населення допомогу з метою підтримки відновлення та стабілізації постраждалих від кризи громад, сприяючи задоволенню їхніх гуманітарних потреб, а також для допомоги місцевим службам та підтримки органів місцевої влади. AGORA сприяє здійсненню мультисекторального планування та впровадженню допомоги на основі населених пунктів, структурованої на основі партнерських відносин між зацікавленими місцевими, національними та міжнародними органами. Основні види діяльності AGORA включають в себе картографування громад, проведення мультисекторальних та зональних оцінок, визначення пріоритетності та планування потреб, а також підтримку механізмів координації та інституційного співробітництва.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Зважаючи на те, що конфлікт на сході України триває вже сьомий рік, довгострокове відновлення підконтрольних уряду України територій Донецької і Луганської областей, залишається пріоритетом для органів місцевої та державної влади, а також організацій, що займаються питаннями розвитку. Значний вплив кризи частково пов'язаний з тим, що "лінія зіткнення" відокремила великі міські центри на непідконтрольних уряду територіях від їхньої периферії на підконтрольній уряду території. Відокремлення вплинуло на можливості населення отримувати доступ до мережі надання базових послуг, робочих місць і ринків.

Цей розширений профіль Ольгинської громади є частиною стратегічного проекту "Підтримка надійності заходів реагування й спроможності громад у Волноваському районі, Східна Україна", який фінансується спільно з Гуманітарним фондом для України (ГФУ) і реалізується організаціями ACTED/IMPACT, «Право на захист», Данським Червоним Хрестом і Українським товариством Червоного Хреста. Проект спрямований на задоволення гуманітарних потреб за допомогою механізмів сталого реагування у трьох перспективних громадах Волноваського району — Ольгинській, Мирненській і Волноваській. Ці громади є одними з найбільш вразливих через наявність контрольних пунктів в'їзду-виїзду, якими користуються як мешканці підконтрольних, так і непідконтрольних уряду України територій, що звертаються за соціальними послугами і пенсіями, тим самим створюючи навантаження на постачальників державних послуг в цих громадах. Крім того, для трьох громад характерна поглиблена вразливість: обмежені економічні

можливості, посилений ризик небезпечних ситуацій, віддаленість громад.

За оцінками фахівців AGORA, Ольгинська громада є однією з 4 найбільш вразливих з усіх 23 громад, охоплених цим проектом, через поєднання рівня вразливості, доступу до послуг та навантаження на установи, що їх надають, а також вірогідності виникнення небезпечних ситуацій і демографічних характеристик. Крім того, до складу Ольгинської громади входить селище міського типу Новотроїцьке і розташований поблизу нього КПВВ «Новотроїцьке». В результаті цього даний населений пункт став для населення з непідконтрольних уряду України територій основним центром доступу до адміністративних і соціальних послуг, отримання пенсій і зняття готівки¹ (REACH).

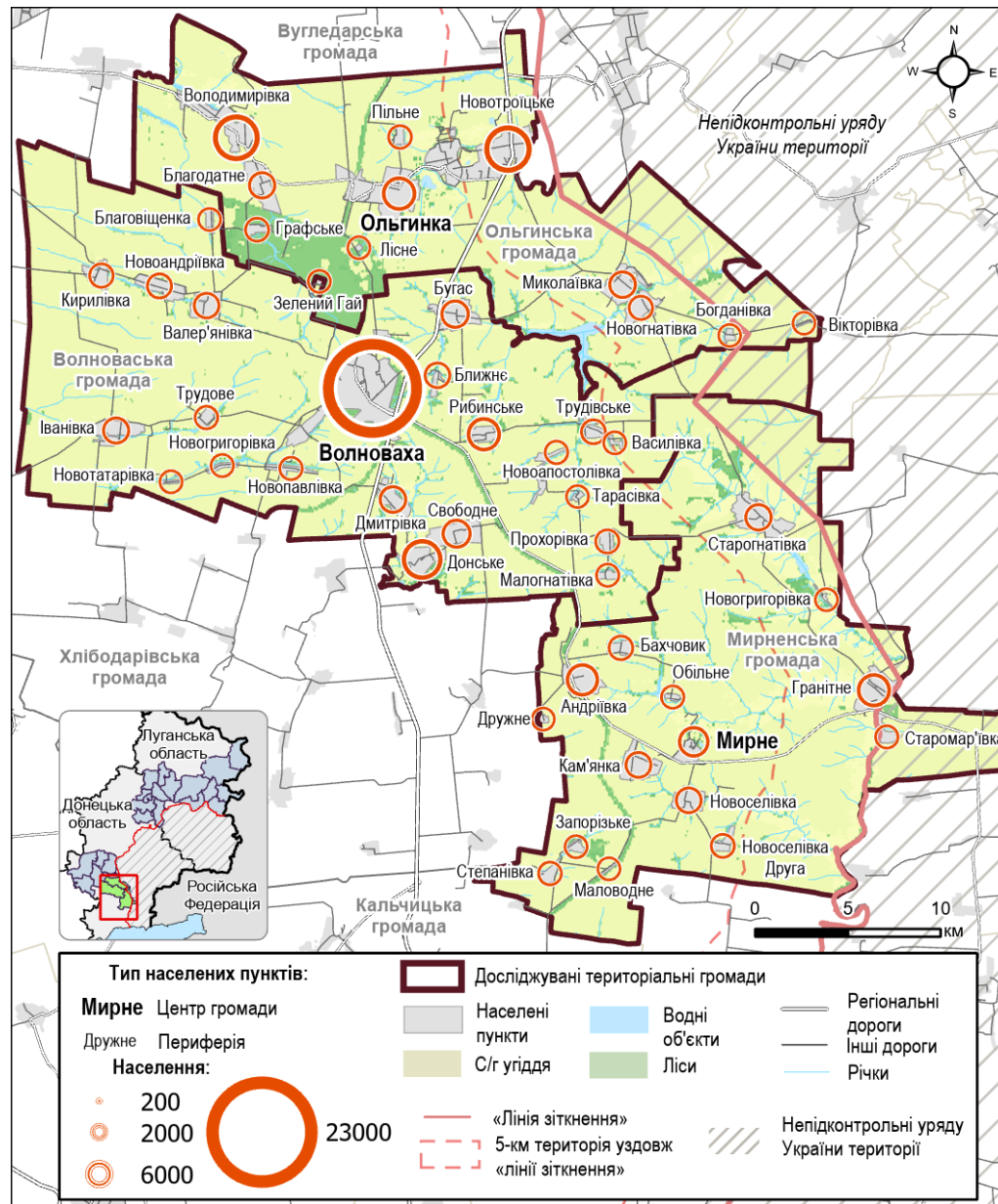
Попередньо, фахівці організації IMPACT провели консультації з представниками місцевої влади з метою виявлення напрямків та типів даних для поглибленого аналізу. На основі отриманих запитів від громади було створено розширений профіль Волноваської громади, використовуючи дані, отримані в рамках проектів AGORA² і ABRA³. Завдяки актуальній інформації, що міститься в цьому профілі, про потенціал і уразливість установ, які надають адміністративні, юридичні, соціальні, освітні, медичні та комунальні послуги в громаді, а також виявленню проблем, з якими стикаються мешканці при отриманні доступу до цих послуг, буде поліпшено доступ до якісної інформації та надано допомогу місцевій владі у визначенні точок уразливості громади, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню децентралізованого місцевого управління в Ольгинській громаді.

1. REACH, Оцінка вразливості установ надання базових послуг, 2018 рік.

2. AGORA, Огляд ситуації. Донецька область. Січень, 2021.

3. Зональна оцінка ризиків. Волноваський район. 2020 рік.

КАРТА 1: Оглядова карта громад, де був проведений збір даних

МЕТОДОЛОГІЯ

Метою дослідження є **визначення вразливого населення та виявлення прогалин у реагуванні та наданні послуг** у межах 24 громад, охоплених цим дослідженням. З цією метою ACTED/IMPACT провели збір даних у Ольгинській громаді, який тривав з **червня по вересень 2020 року**.

Охоплення дослідження:

25 ОПИТУВАНЬ КЛЮЧОВИХ ІНФОРМАНТІВ УСТАНОВ

Представники установ Ольгинської громади, взяли участь у напівструктурованих інтерв'ю з ключовими інформантами (КІ), які проводилися з метою визначення основних показників та якісних оцінок змін у наданні послуг, а також проблем, з якими стикається установа під час надання комплексних та якісних послуг.

6 ОПИТУВАНЬ КІ УСТАНОВ ЩОДО ҐЗН

Представники закладів, що надають послуги, пов'язані з ґендерно зумовленим та домашнім насильством (ҐЗН/ДН), брали участь у напівструктурованому опитуванні КІ про типи випадків ҐЗН/ДН та перешкоди при наданні послуг, з якими стикаються їхні заклади.

37 ОПИТУВАНЬ КІ ГРОМАД

Представники громади (літні люди, зайняті особи та особи, які працюють у місцевих службах) були відібрані випадковим чином та були опитані, щоб отримати загальне розуміння про місцеву інфраструктуру та доступні послуги.

441 ОПИТУВАНЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Кількісне дослідження попиту на послуги проводилось шляхом опитування домогосподарств: анкета головним чином містила запитання про перешкоди, з якими стикаються домогосподарства під час доступу до послуг, і задоволеність доступністю послуг, і мала на меті визначити домогосподарства, що є найбільш уразливими до проблем доступу до послуг (внаслідок як конфлікту, так і за інших обставин).

3

КІУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

7

КІУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

4

КІУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

5

КІУ АДМІН. ПОСЛУГ

Обмеження методології:

Не всі представники установ погодилися взяти участь в опитуванні, що може певним чином обмежувати повне дослідження. Більше того, оскільки більшість висновків КІУ базуються виключно на уявленнях співробітників установ про їхні послуги, усі результати КІУ, представлені в цьому звіті, слід вважати лише орієнтовними. Що стосується опитувань домогосподарств, для деяких підгруп довірчий інтервал може бути нижчим і тому ці результати слід вважати лише орієнтовними. Через делікатний характер деяких питань анкети, цілком ймовірно, що деякі з них були пропущені та є недостатньо представленими у цьому Профілі. Крім того, висновки щодо членів ДГ ґрунтуються на повідомленні інших людей, і тому відображають не так живий досвід члена домогосподарства, як його сприйняття респондентом опитування.

Примітка щодо даних домогосподарств:

Дані щодо ДГ збиралися на декількох рівнях. Дані, зібрані на рівні ДГ, вказуються як % ДГ. Деякі питання ставились на індивідуальному рівні безпосередньо респондентам. Про це повідомляється як % **респондентів**. На інші питання респонденти відповідали від імені голови домогосподарства (ГДГ) або від імені кожного окремого члена їх домогосподарства. Такі результати представлені у вигляді % ГДГ та % **членів ДГ**. Нарешті, підмножина членів ДГ, які, згідно з отриманими даними, мають доступ/користуються конкретною послугою (наприклад, освітні, соціальні послуги), іноді в описових цілях називають % **від користувачів (послуг)**.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Керуючись законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»¹, 7 вересня 2017 року Ольгинська селищна рада Волноваського району прийняла рішення № VI/77-668 «Про добровільне об'єднання територіальних громад», чим завершила процес об'єднання п'яти громад (Ольгинська, Новотроїцька, Володимирівська, Благодатненська, Миколаївська) із загальною кількістю населення 20,2 тисячі осіб. Адміністративний центр ОТГ — селище Ольгинка (Карта 2). Площа об'єднаної територіальної громади: 342,18 км².

Ольгинська громада має чисельність населення в два рази меншу, ніж сусідні Волноваська (районний центр) та Лиманська ОТГ Донецької області. При цьому кількість населення у найменших громадах Донецької області складає лише 15-20% від Ольгинської. Під час збройного конфлікту кількість населення, яке фактично проживає на території громади, постійно змінюється. Це пов'язано з міграційними процесами на території Донецької області, яка не підконтрольна уряду.

Малий і середній бізнес став надзвичайно важливим фактором соціально-економічного розвитку території Ольгинської ОТГ. Розвиток підприємницької діяльності є невід'ємною складовою вирішення економічних та соціальних проблем громади. Кількість малих підприємств у Ольгинській ОТГ складає близько 50 одиниць, в тому числі — 39 фермерських господарств.

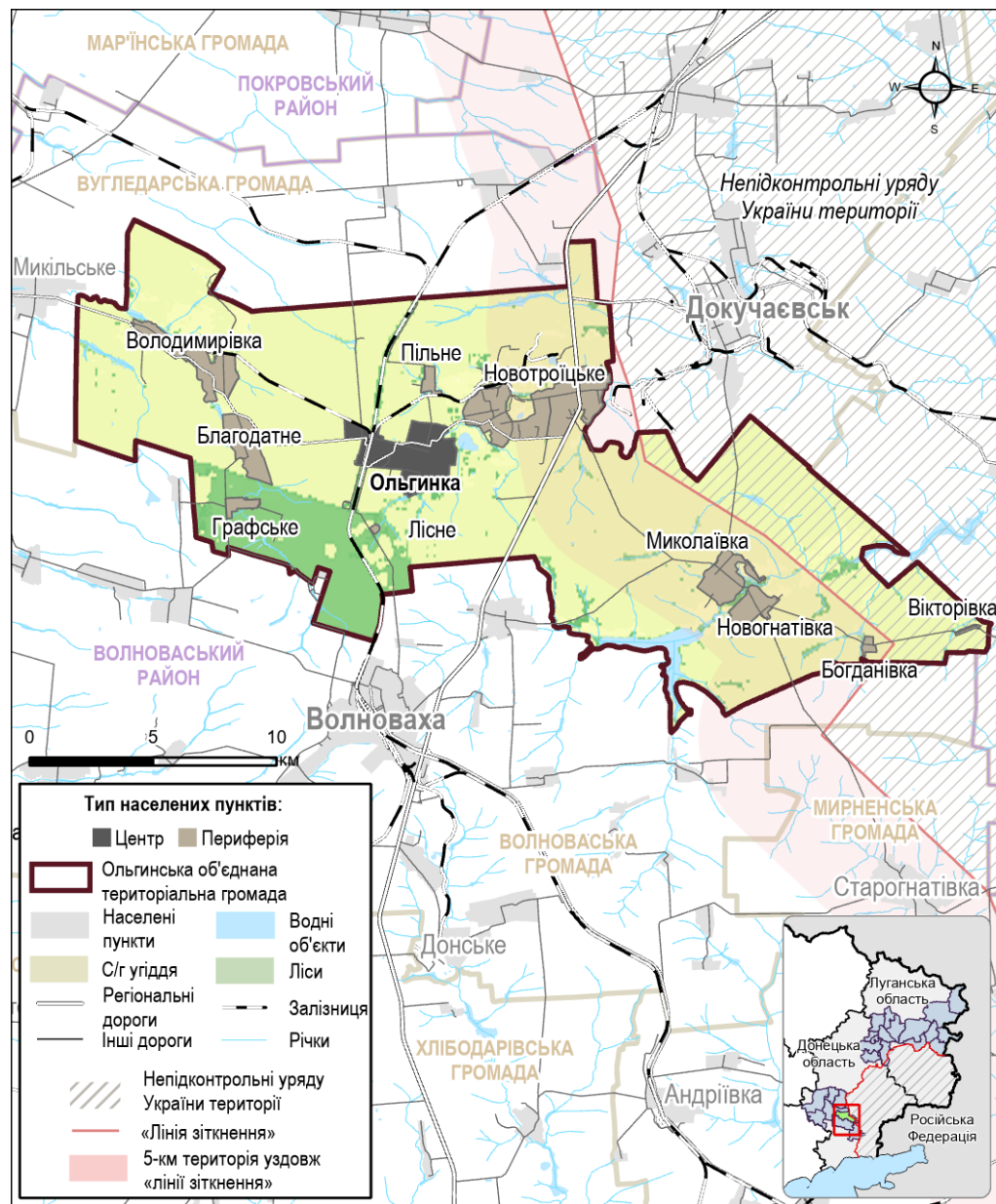
Територія громади є унікальною в межах регіону, тому що **майже половина земель вкрита лісом**. На її території знаходиться Велико-анадольський лісовий коледж, в якому навчаються студенти майже зі всього Волноваського району. Робочі місця на території громади майже відсутні, тому частина працездатного населення вимушена працювати на ДП «Шахта ім. М. С. Сургая», яка зареєстрована в місті Вугледар і розташована на землях Мар'їнського району Донецької області. На території громади знаходяться два великих підприємства, які формують бюджет громади більше ніж на 60%, забезпечують робочими місцями понад 30% від усього працездатного населення громади, а також і з інших територій: це ПрАТ «Новотроїцьке рудуправління» — найбільший виробник вапняків в Україні, та «Великоанадольський вогнетривкий комбінат».

Найважливішим аспектом становлення та розвитку територіальної громади є питання створення її майбутнього із рівним доступом до послуг та комфортними і безпечними умовами проживання. Таким чином, надаючи точні, актуальні дані про конкретні вразливості та неспроможність мережі надання послуг на рівні громади, це дослідження підтримує всі зацікавлені сторони у досягненні цієї спільної мети.

1. Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

* Дані для цього розділу були взяті зі Стратегії соціально-економічного розвитку Ольгинської об'єднаної територіальної громади до 2027 року.

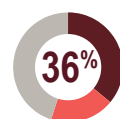
КАРТА 2: Оглядова карта Ольгинської громади

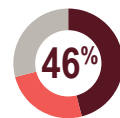
РЕЙТИНГОВЕ ПОРІВНЯННЯ ГРОМАДИ

Наведений графік (Діаграма 1) узагальнює вибрані індикатори рівня громади, які брались за основу під час опитувань домогосподарств та установ у Ольгинській громаді. Індикатори згруповано у 8 категорій та представлено як рейтингове порівняння з 23 вибірками громад, включених до дослідження. Таким чином, чим довша панель, тим нижчим є рейтинг громади. Червоний колір вказує на те, що громада входить до п'ятірки найменш рейтингових громад за певним показником, а зелений колір вказує на те, що громада входить до п'ятірки найбільш рейтингових. Числа всередині кола відображають фактичний рейтинг рівня громади для кожного індикатора.

З графіка випливає, що **Ольгинська громада входить до п'ятірки найбільш рейтингових громад за такими показниками, як вік населення, водопостачання, довіра до поліції та наявність персоналу в установах.** Так, 52% респондентів "повністю" або "скоріше" задоволені підключенням до мережі водопостачання. Ольгинська громада входить до четвірки найрейтинговіших громад за таким показником як вік населення. Зокрема, середній вік населення громади складає 41 рік, що є нижчим показником в порівнянні з середнім віком населення у всіх досліджуваних громадах, який становить 47 років. Що стосується показника рівня довіри до поліції, то громада теж входить до п'ятірки найрейтинговіших (46% респондентів довіряють поліції у своєму населеному пункті, порівняно з 35% в середньому по всіх громадах).

ДГ **довіряють** судам у своєму населеному пункті, **19% не довіряють**, та 45% ставляться нейтрально

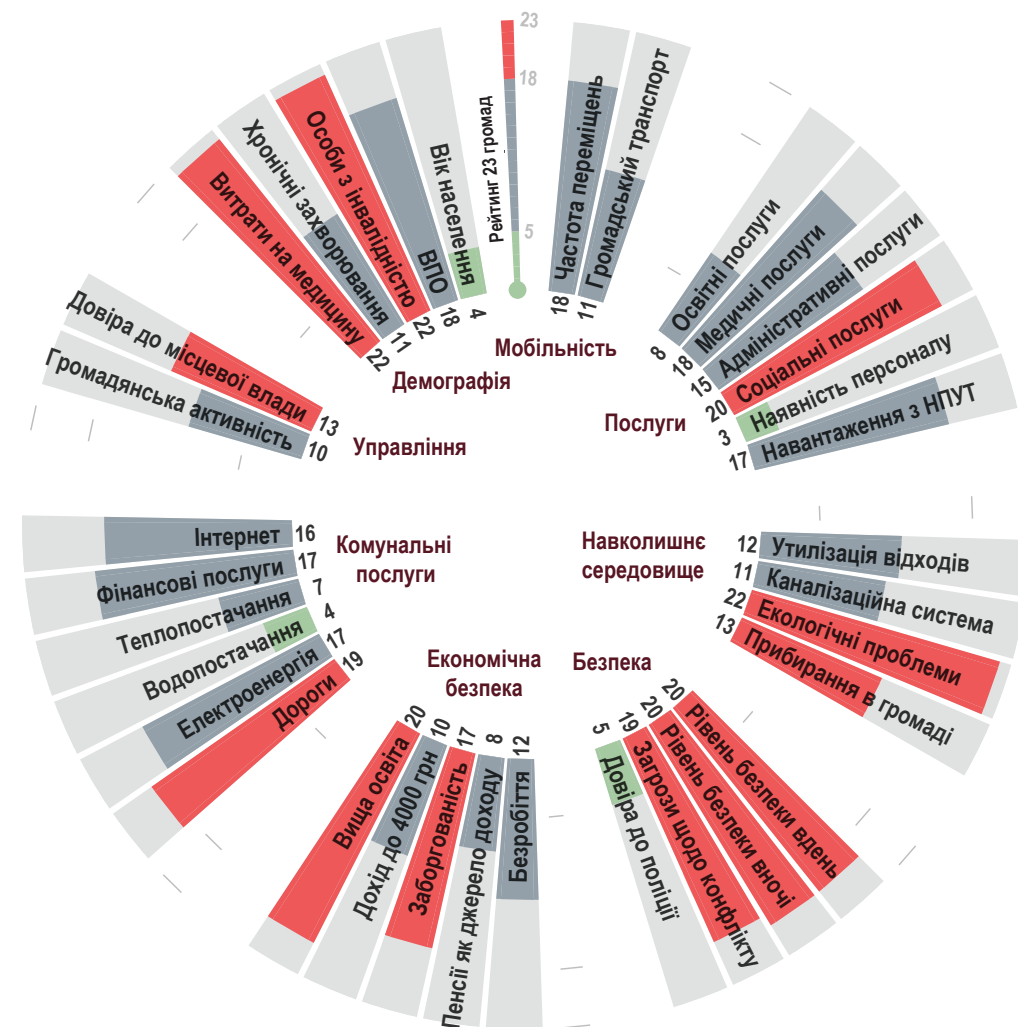
ДГ **довіряють** поліції у своєму населеному пункті, **25% не довіряють**, та 29% ставляться нейтрально

Щодо установ, які надають державні послуги, то тут слід зазначити, що Ольгинська громада входить до п'ятірки найбільш рейтингових громад за показником наявності персоналу. Так, лише 16% КІ установ повідомили про недостатню кількість штатних працівників, щоб впоратися з навантаженням.

Проте, варто відзначити, що Ольгинська ТГ займає 20 місце з 23 за такими показниками, як рівень безпеки вдень та вночі та задоволеність соціальними послугами. Зокрема, головними причинами небезпеки вдень були названі бродячі собаки та відсутність тротуарів, а вночі - відсутність освітлення. Детальніша інформація про рівень задоволеності респондентів соціальними послугами міститься на сторінці 16 цього профілю.

Найнижчі рейтингові місця (рейтинг 22 з 23) громада займає за такими демографічними показниками, як частка осіб з інвалідністю (стор. 7) та витрати населення на медицину. Таке саме рейтингове місце громада займає і за показником екологічні проблеми (детальніше стор. 18, розділ "Довкілля"). Найпоширенішими екологічними проблемами, про які згадували ДГ, були забруднення повітря (37% загалом по громаді), шкідливе (забруднююче) виробництво (34%) та стихійні сміттєзвалища (33%).

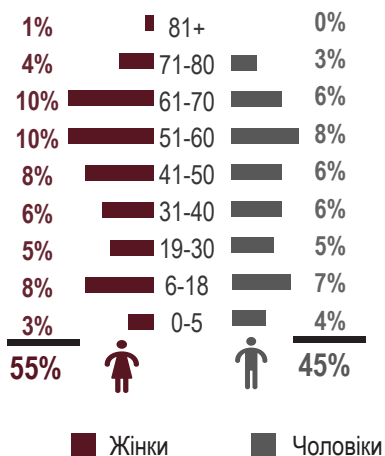
ДІАГРАМА 1: Рейтингове порівняння Ольгинської громади

ПРОФІЛЬ ДОМОГОСПОДАРСТВ

У цьому розділі подано опис основних демографічних характеристик домогосподарств у досліджуваній Ольгинській громаді. Загалом було опитано 1 063 респондентів, з них 88% назвалися головами домогосподарств (ГДГ). Респонденти відповіли на питання як на рівні домогосподарств в цілому, так і на рівні окремих їх членів. Типове домогосподарство (ДГ) очолюється жінкою (жінки становили 63% від загальної кількості ГДГ), є відносно невеликим (в середньому складалося з 2 членів), при цьому частка населення похилого віку є відносно високою, а частка дітей і молоді низькою (Діаграма 2).

ДІАГРАМА 2. Віково-статева піраміда, % усіх членів ДГ* (1 063 осіб)

Наведена вище віково-статева піраміда вказує на те, що жінки становили 55%, а чоловіки 45% від загальної кількості членів ДГ, що частково відповідає середньому національному показнику, який у 2020 році становив 53,7% для жінок та 46,3% для чоловіків.¹ Середній вік членів ДГ становив 43 роки для жителів села Ольгинка, центру громади, і 41 років для жителів інших населених пунктів.

Загалом, згідно з відповідями респондентів, вік 24% членів ДГ становив 60 рік або більше: 25% серед жінок та 17% серед чоловіків (Таблиця 1). Зокрема, ГДГ мали відносно похилий вік, наближений до пенсійного, що в середньому становив 53 роки (52 роки в центрі та 53 роки в інших населених пунктах). Крім цього, згідно з відповідями респондентів, 16% членів ДГ мали шкільний вік (від 5 до 18 років). Загалом, половина ГДГ (50%) повідомили, що вони є одруженими/заміжними, 20% – овдовілими, 12% – розлученими і 7% – самотніми.

ВРАЗЛИВІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ

Загалом, 52% членів ДГ віднесли себе до щонайменше однієї вразливої групи населення, 44% серед жінок і 53% серед чоловіків. Згідно з відповідями респондентів, більше третини

ТАБЛИЦЯ 1: Характеристика ДГ

	Середній вік члена ДГ	% членів ДГ віком 60+
Ольгинська громада	41	24%
Центр	43	24%
Інші населені пункти	41	24%

членів ДГ (28%) є пенсіонерами (особами, які отримують всі види пенсій). Це співвідноситься із середнім віком населення та середнім віком виходу на пенсію у державі в цілому (59,5 років для жінок і 60 років для чоловіків). Крім того, частка пенсіонерів є відносно високою серед ГДГ (41%), порівняно з вибіркою членів ДГ.

Крім того, згідно з отриманими результатами, жінки виявилися більш соціально та економічно незахищеними, ніж чоловіки, проте більш життєздатними, враховуючи більшу середню тривалість життя: згідно з відповідями респондентів, 55% членів ДГ-жінок мали хронічне захворювання (23%) або були пенсіонерами (32%) (Таблиця 2). Для порівняння, аналогічна частка членів ДГ-чоловіків становила 40%. Проте, частка осіб, які мали офіційно оформлену інвалідність, була дещо вищою серед чоловіків (13%), ніж серед жінок (8%).

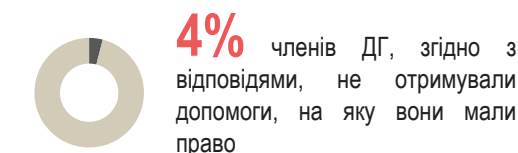
Загалом, лише 3% членів ДГ мали інвалідність, яка не була офіційно оформлена. Серед всіх членів ДГ, що мають офіційно оформлену

інвалідність (11%), найбільш чисельними є особи з інвалідністю III групи (54%), особи з інвалідністю II групи (30%), і зрештою особи з інвалідністю I групи та особи з інвалідністю дитинства становили 11% від загальної кількості членів ДГ.*

ТАБЛИЦЯ 2: Частка вразливих груп серед членів ДГ, за стратою та статтю

	Пенсіонери	Хронічні захвор.	Інвалідність (оф.)	Багато-дітні сім'ї
Жінки	32%	23%	8%	7%
Чоловіки	24%	16%	13%	3%
Центр	28%	24%	10%	3%
Інші населені пункти	28%	19%	11%	6%
Ольгинська громада	28%	20%	11%	5%

СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

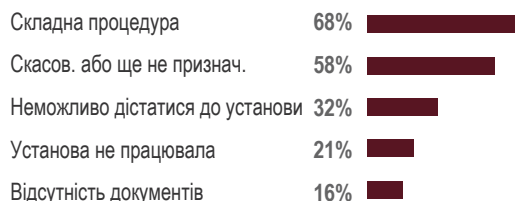
Майже всі ДГ повідомили, що вони отримують соціальну допомогу, на яку вони мають право. Згідно з відповідями респондентів, основна причина неотримання допомоги полягала у складній адміністративній процедурі, яку необхідно пройти для її оформлення (68% респондентів). Другою найчастіше згадуваною причиною було те, що допомогу було

1. Статистичний щорічник України, 2019 рік, Державна служба статистики України

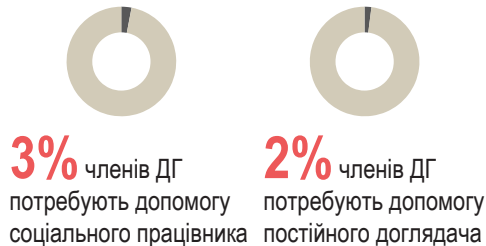
* I група: Повна недієздатність, неможливість виконувати будь-яку роботу, є потреба у постійному сторонньому нагляді. II група: Нездатність виконувати будь-яку роботу, проте немає потреби у постійному сторонньому нагляді. III група: Нездатність до звичайної роботи (МОСЗ, Конвенція про права осіб з інвалідністю та Програми соціального захисту в усьому світі: Азія та Океанія, 2006)

«скасовано або ще не призначено» (58%), в той час як третьою причиною була названа відсутність фізичного доступу до установи для реєстрації допомоги (32%). Варто зазначити, що іншими перешкодами для отримання допомоги слугувало те, що установа не функціонувала через карантин (21%) та відсутність необхідних документів (16%) (Діаграма 3).

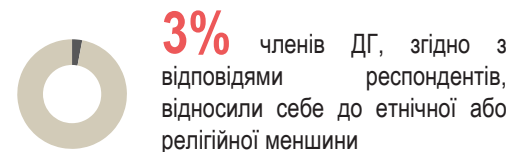
ДІАГРАМА 3: Найпоширеніші причини неотримання соціальної допомоги, % членів ДГ, які мають право на її отримання, проте не отримують

Незважаючи на відносно високі показники приналежності до вищезгаданих вразливих груп, тільки 5% членів ДГ, згідно з відповідями респондентів, потребують послуг соціальних співробітників. Серед 1% членів ДГ, які, згідно з відповідями респондентів, мали право на отримання таких послуг, 86% відповіли, що їхні потреби було задоволено. Аналогічно, тільки 2% членів ДГ повідомили, що користуються послугами особи, яка доглядає за особою з інвалідністю на повний робочий день, при цьому всі члени ДГ повідомили, що їхні потреби було задоволено. Ця відносна незалежність від зовнішніх послуг може бути пояснена тим, що члени домогосподарств піклуються одне про одного, але, з іншого боку, це також може бути пов'язано з існуванням інших соціальних бар'єрів, наприклад, відсутністю довіри до державних послуг.

Згідно з відповідями респондентів, лише 1% членів ДГ були внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Загалом, що стосується гендерного розподілу серед внутрішньо переміщених осіб, то не було виявлено суттєвих відмінностей між членами ДГ-чоловіками і жінками.

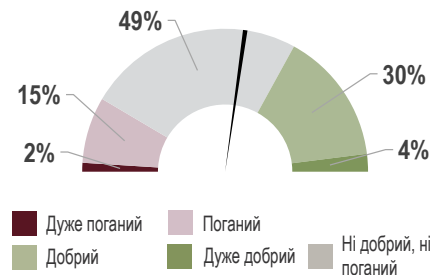
ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я

В цілому, згідно з власними оцінками опитаних членів ДГ, вони не мають серйозних проблем зі здоров'ям: насправді тільки 17% з них повідомили, що мають «дуже поганий» або «поганий» стан здоров'я (Діаграма 5). Проте, враховуючи відносно високу частку людей похилого віку, громадян, які страждають на хронічні захворювання, і осіб з інвалідністю, частка ДГ, які повідомили, що потребують послуги соціального працівника або доглядача, була надзвичайно низькою.

Відповідаючи на запитання про те, як вони хотіли б змінити свій стиль життя, аби покращити стан свого здоров'я, члени ДГ часто відповідали, що вони б хотіли змінити свої харчові звички. 45% ДГ повідомили, що вони хочуть їсти більше фруктів та овочів. 33% висловили бажання

дотримуватися принципів здорового харчування (зменшивши споживання смаженої і жирної їжі). Бажання кинути палити висловили 10% ДГ. Зрештою, 16% повідомили, що вони б хотіли займатися спортом 3 рази на тиждень.

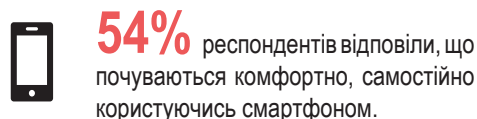
ДІАГРАМА 5: Частка респондентів за станом здоров'я

Методологічна примітка: чорна лінія відображає середньозважену величину варіантів респондентів.

ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ

Всі опитані респонденти повідомили про те, що можуть користуватись мобільним телефоном, при цьому 54% можуть користуватися смартфонами. Ці показники різняться залежно від статі респондентів. Так, 65% жінок повідомили, що вони почуваються комфортно, самостійно користуючись смартфоном, в порівнянні з 49% чоловіків-респондентів.

Що стосується комп'ютерної грамотності, трохи менше ніж половина опитаних респондентів повідомили про те, що вони частково обізнані з роботою на цифрових пристроях (60%), і 6% не здатні виконати жодне завдання на комп'ютері або в смартфоні. Зокрема, частка респондентів

з села Ольгинка (центру громади) мають вищий рівень цифрової грамотності, порівняно з жителями інших населених пунктів громади, як представлено на Діаграмі 7.

ДІАГРАМА 6: Частка респондентів, які повідомили, що вони здатні виконувати конкретні завдання¹ на цифровому пристрої

ДІАГРАМА 7: Частка респондентів, які повідомили, що вони здатні виконувати завдання на цифровому пристрої, за стратою

1. Респондентам були задані питання щодо 5 конкретних завдань: створення електронних документів, використання електронних поштових скриньок, користування Інтернетом, відправлення текстових повідомлень (СМС), читання текстових повідомлень (СМС).

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ ДОМОГОСПОДАРСТВ

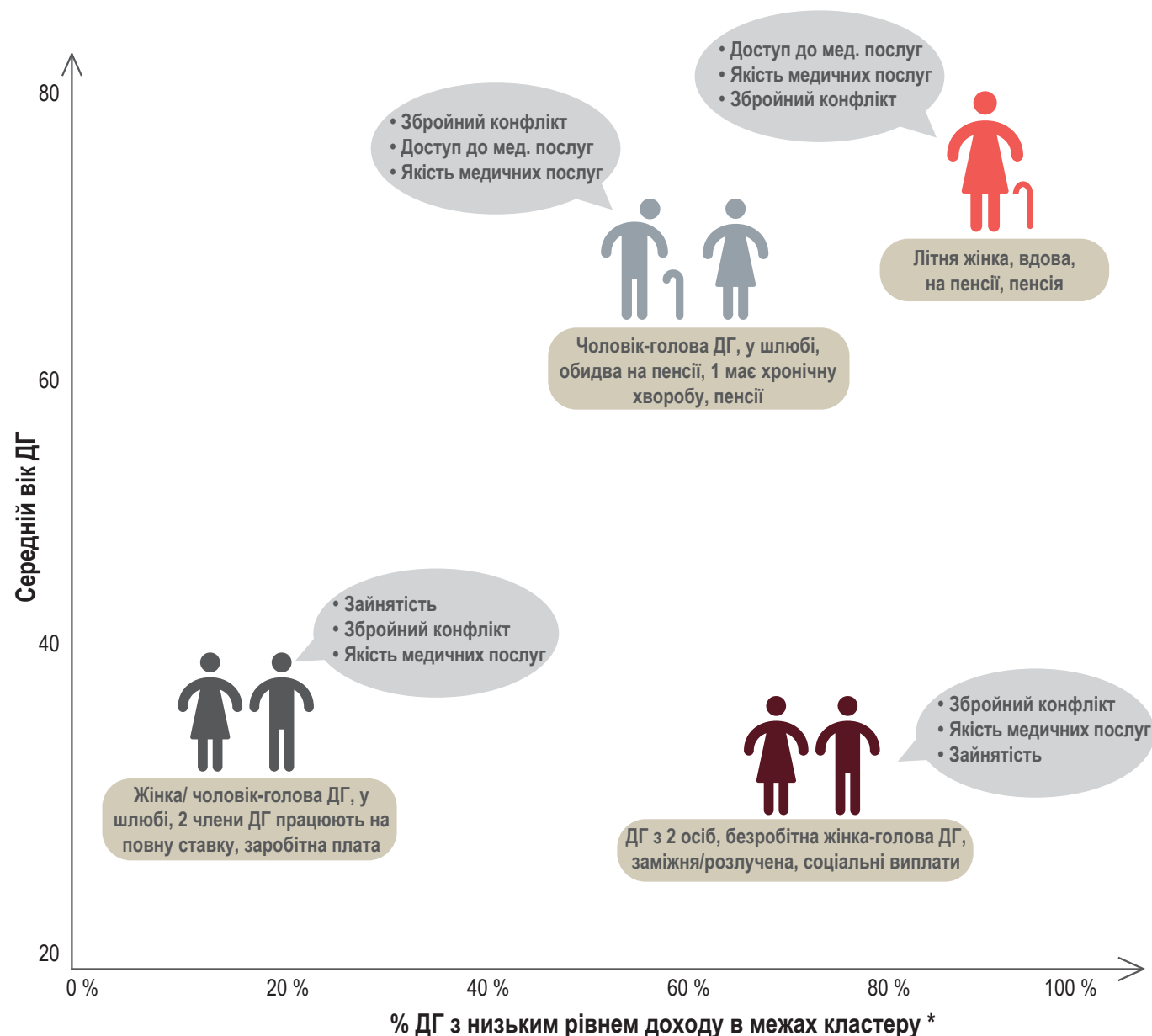
Кластерний аналіз (використання алгоритму k-medoids) був проведений для групування досліджуваного населення за десятьма змінними¹. Метод кластеризації демонструє найпоширеніші профілі домогосподарств, відповідно до їх середнього віку (вертикальна вісь) та рівня їх доходу (горизонтальна вісь); та їх три найбільш поширені загрози та проблеми (Діаграма 8). Найпоширенішим профілем домогосподарств у вибірці були сімейні пари приблизно 36 років, які мають одну дитину та обидва працюють повний робочий день. Для цього профілю ДГ найбільшими проблемами були зайнятість, збройний конфлікт та якість медичних послуг.

Групою з найбільшою часткою ДГ із низьким рівнем доходу були жінки похилого віку. Для цієї групи ДГ найбільшими проблемами були доступ та якість до медичних послуг. Більше того, лише 2 із 5 найпоширеніших профілів домогосподарств склалися з економічно активних членів ДГ, що свідчить про високу залежність населення від соціальних гарантій. Другим найпоширенішим профілем домогосподарств у вибірці були літні жінки, вдови, які отримують пенсію. Власне для цього профілю ДГ є характерним низький рівень доходів. Три найбільш поширені загрози та проблеми для цієї групи ДГ були доступ та якість медичних послуг, та збройний конфлікт.

1. Стать, вік, статус зайнятості, дохід, освіта, вразливість, хронічні захворювання, інвалідність, статус пенсіонера та місце проживання (центр або периферія громади)

* "ДГ з низьким рівнем доходу" - це домогосподарство, в якому усі члени мають щомісячний дохід менше 4000 грн

ДІАГРАМА 8: Найпоширеніші профілі домогосподарств та їх три найпоширеніші проблеми

ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

У цьому розділі представлено огляд і аналіз основних результатів щодо працевлаштування, які були отримані в результаті опитування повнолітніх членів ДГ (від 18 років, загалом 1 063 член ДГ). Загалом, було виявлено, що лише трохи більше третини респондентів (33%) безпосередньо залучені до місцевої економіки

ДІАГРАМА 9: Найпоширеніші соціальні групи населення

(зайняті повний робочий день, зайняті неповний робочий день, самозайняті, як офіційно, так і ні), у той час як 31% членів опитаних ДГ (25% у центрі та 33% в інших населених пунктах громади) були пенсіонерами (Діаграма 9).

РОЗТАШУВАННЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ МІСЬКІ РАЙОНИ

Більшість членів ДГ були працевлаштовані за місцем свого проживання (66% у центрі та 71% в інших населених пунктах громади). Відмінності між осередками робочої сили та економічною життєздатністю наочно продемонстровано на Kartі 3. Волноваха приваблює більшість працівників з прилеглих територій. Також було виявлено кілька яскраво виражених підцентрів працевлаштування, таких як Маріуполь, Вугледар або Волноваха, розташованих за межами досліджуваної громади.

КАРТА 3: Карта мережі основних центрів працевлаштування

Стрілки позначають переміщення між населеними пунктами, обумовлене зайнятістю, як вказано у відповідях щодо працевлаштованих членів домогосподарств (n=509) і підтверджено ключовими інформантами громади (n=79), всього 588 відповідей

Як зазначено у Таблиці 5, сфера послуг (30%) та промисловість (31%) були основними джерелами зайнятості членів ДГ Ольгинської громади (включаючи торгівлю, логістику, безпеку). Сільськогосподарський сектор був також відносно важливим як для центра громади, де було зайнято 14% членів ДГ, так і для мешканців інших населених пунктів (8%). Промисловість мала більш важливе значення для 33% респондентів з інших населених пунктів Ольгинської громади, у той час як лише 17% населення з центра громади були працевлаштованими у цьому секторі.

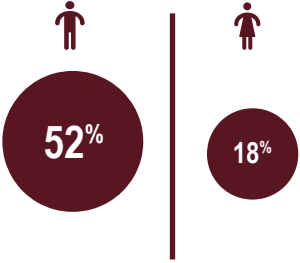
БЕЗРОБІТНІ ЧЛЕНИ ДГ

В цілому, 17% членів ДГ були безробітними, згідно з відповідями респондентів. Причому цей показник був вищий в інших населених пунктах, ніж у центрі громади, 18% і 14% відповідно. Однак ці показники ринку праці необхідно розглядати з урахуванням особливостей, що характеризують український ринок праці. Наприклад, рівень безробіття, як правило, штучно занижується за рахунок високої частки осіб, що ніде не працюють і не навчаються, серед випускників шкіл і осіб працездатного віку, які залишають навчання у школі (майже 30%). Аналогічно, в ході стандартизованого опитування важко визначити частку неофіційно працевлаштованих осіб із зайнятістю на повний або неповний робочий день, проте такі види зайнятості, ймовірно, є відносно поширеними за існуючих обставин.¹

ТАБЛИЦЯ 5: Топ 3 найпоширеніших секторів працевлаштування за територією

	1.	2.	3.
Громада	Промисловість (31%)	Послуги (30%)	Сільське гос. (9%)
Центр	Послуги (53%)	Промисловість (17%)	Сільське гос. (14%)
Інші населені пункти	Промисловість (33%)	Послуги (26%)	Сільське гос. (8%)

ДІАГРАМА 10: Частка безробітних, які шукали працевлаштування упродовж 30 днів до опитування

Отримані результати свідчать про те, що частка безробітних жінок на оцінюваних територіях перевищує частку безробітних чоловіків (21% проти 11% відповідно). Крім того, 52% безробітних членів ДГ-чоловіків повідомили, що вони активно шукали роботу протягом 30 днів до збору даних, у той час як відповідна частка безробітних членів ДГ-жінок становила 18% (Діаграма 10).

Основні причини безробіття істотно різняться залежно від статі - причина безробіття серед жінок (66%) була пов'язана з виконанням обов'язків з ведення домашнього господарства («домогосподарки»), при цьому тільки 8% чоловіків вказали це як причину для безробіття. З іншого боку, 42% членів ДГ-чоловіків у якості причин для безробіття посилалися на фізичну непридатність для виконання роботи, у той час як відповідна частка членів ДГ-жінок склала тільки

ДІАГРАМА 11: Частка безробітних членів ДГ за найпоширенішими причинами безробіття та статтю, % членів ДГ

20% (Діаграма 11). Тим не менше, 96% членів ДГ вказали, що вони скористалися б новою можливістю щодо працевлаштування, якби їм запропонували.

Певні розбіжності з точки зору географії було виявлено за результатами порівняльного аналізу. По-перше, про дискримінацію за віком або походженням частіше повідомляли ДГ у центрі громади порівняно з іншими населеними пунктами (відповідно 10% та 1%). Аналогічно, проблема відсутності відповідних вакансій у населеному пункті зазначалась частіше в Ольгинці, ніж у прилеглих населених пунктах (відповідно 33% та 19%). Також частка членів ДГ, які, згідно з відповідями респондентів, були тимчасово безробітними через наслідки спалаху COVID-19, була вдвічі вищою в Ольгинці (10%) порівняно з будь-яким іншим містами громади (5%).

населення опинилося тимчасово безробітними через COVID-19, тоді як 2% залишилися постійно безробітними

5%

респондентів не мали змоги працювати віддалено під час карантину

82%

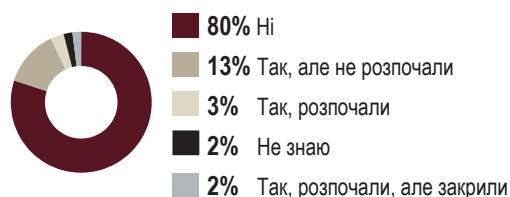
ПІДПРИЄМЦІ ТА САМОСТІЙНО ЗАЙНЯТІ ЧЛЕНИ ДГ

Хоча самозайнятість є найбільш прибутковим джерелом отримання доходу (Діаграма 12), тільки 2% від загальної кількості опитаного населення є самозайнятими особами, 3% серед членів ДГ у центрі громади та 2% в інших населених пунктах. Ця тенденція може бути безпосередньо пов'язана з тим, що члени ДГ не вважають відкриття власної справи або підприємництва привабливим джерелом отримання доходу, адже 80% повідомили, що ніколи не думали про започаткування власної справи, 13% планували зробити це, але так і не зробили, і тільки 2%, згідно з відповідями респондентів, мали власний бізнес в минулому.

На думку тих, хто розглядає можливість відкрити власний бізнес, основною перешкодою, яка заважає започаткувати свою справу, є відсутність стартового капіталу (82%). Відсутність необхідних навичок були другою найбільш поширеною перешкодою (29%), а на третьому місці опинились ризики, пов'язані з

1. "Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні", веб-сайт МОП, 2017

ДІАГРАМА 12: % членів ДГ працездатного віку (більше 14 років) які повідомили, що розглядали можливість розпочати власний бізнес

відкриттям власної справи(18%). На четвертому і п'ятому місцях розташувалися неспроможність займатися підприємницькою діяльністю через сімейні обставини (15%) і збройний конфлікт (10%).

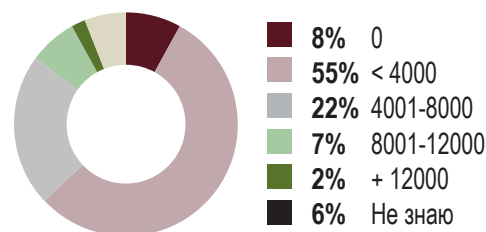
РІВНІ ДОХОДУ*

Як вже згадувалося раніше, отримані результати свідчать про те, що тільки 33% повнолітнього населення безпосередньо залучено до місцевої економіки через діяльність, яка приносить дохід, у той час як частка пенсіонерів становить 31%. Це надає підстави говорити про високу економічну залежність від пенсій. Результати аналізу рівнів доходів членів ДГ говорять про те, що середній місячний дохід на одного члена ДГ також є відносно низьким. Як продемонстровано на Діаграмі 13, більше, ніж ніж половина опитаних членів ДГ повідомили, що їхній заробіток є меншим за 4000 грн.

“У населеному пункті проблеми з працевлаштуванням. Якщо закриють кар’єр, то зростає рівень безробіття.”
(Мешканець смт Новотроїцьке)

* Під поняттям “доходи” мається на увазі усі види фінансових джерел, заробітна плата, пенсія, пільги, торгівля, допомога родичів.

ДІАГРАМА 13: % членів ДГ (осіб старше 14 років) за рівнем доходу* (за 3 місяці до опитування)

АНАЛІЗ ДОХОДІВ

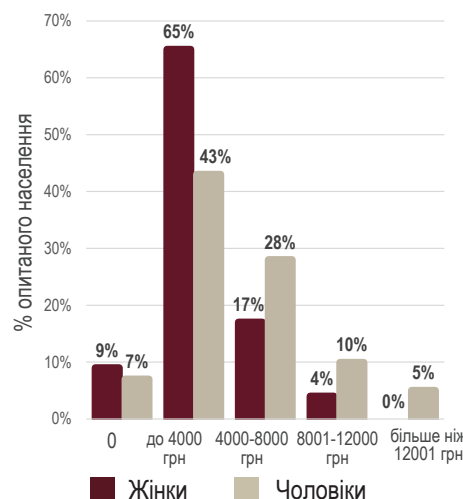
У наступному розділі наведено аналіз рівнів доходу з розбивкою за статтю, географічним районом, профілями вразливості і статусом внутрішньо переміщеної особи для кращого виявлення спільних і співпадаючих вразливостей на рівні ДГ.

Висока частка вразливих груп серед членів ДГ-жінок, яку було визначено в попередньому розділі цього профілю (висока частка пенсіонерів, осіб, що мають хронічні захворювання і безробітних осіб, та загалом населення старшого віку), відповідає їх відносно низькому доходу, згідно з відповідями респондентів. Загалом, як представлено на Діаграмі 14, отримані дані свідчать про те, що жінки, як правило, заробляють менше, ніж чоловіки, причому, згідно з відповідями респондентів, 65% жінок-членів ДГ отримували дохід, нижчий за 4000 грн на місяць, у той час як відповідна частка чоловіків становила 43%. Аналогічно, 28% членів ДГ-чоловіків, згідно з відповідями респондентів, отримують щомісячний дохід у розмірі від 4001 до 8000 грн, у той час як відповідна частка жінок становить 17%.

За результатами розбивки за географічним принципом було виявлено, що в середньому рівень фінансової уразливості населення центра громади, де понад 60% членів ДГ отримують щомісячний дохід, нижчий за 4000 грн, є вищим порівняно з іншими населеними пунктами, де такий самий дохід отримують 54% членів ДГ.

Діаграма 15 вказує, що безробітні члени ДГ, були другою найбіднішою групою населення після пенсіонерів (59% безробітних мають дохід нижчий за 4000 грн на місяць). З іншого боку, самозайняті члени ДГ виявилися більш фінансово забезпеченими, при цьому 10% опитаних членів ДГ, які є підприємцями, повідомили, що вони отримують дохід, який перевищує 12000 грн на місяць. Зайняті члени ДГ становлять другу, краще забезпечену групу населення, при цьому 44% з них повідомили, що заробляють від 4000 до 8000 грн на місяць. Цей результат вказує на прогалини у роботі систем соціального захисту. Він також свідчить

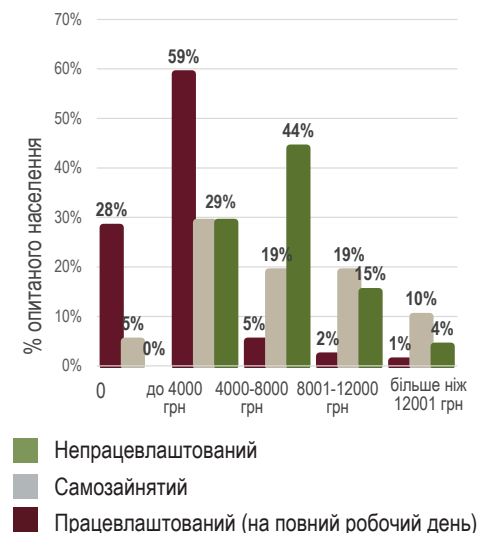
ДІАГРАМА 14: Розподіл доходу членів ДГ (особи старше 14 років), за статтю

про те, що безробітне населення, імовірно, становить найбільш економічно вразливу групу на оцінюваних територіях.

Розбивка рівнів доходів за типами вразливості додатково підтверджує, що соціально незахищені члени ДГ, такі як пенсіонери, особи з хронічними хворобами та інвалідністю, ветерани також є найбільш економічно незахищеними. Насправді, 71% соціально незахищених членів ДГ, які належать до цих груп, отримували, згідно з відповідями респондентів, дохід, нижчий за 4000 грн на місяць. Для порівняння, частка членів ДГ, які не мають вразливостей, становила 35%. Цікаво зауважити, що тільки 4% від загальної кількості вразливих членів ДГ не отримували жодного доходу; відповідна частка членів ДГ, які не мали жодних вразливостей, становила 15%. Це означає, що більша частина членів ДГ, що є вразливими принаймні за однією ознакою, отримують фінансову/соціальну допомогу або пенсії.

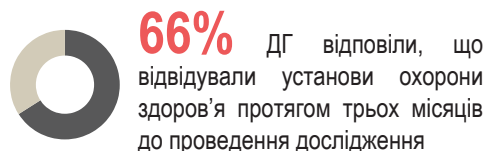
ДІАГРАМА 15: Розподіл доходу членів ДГ, за типом зайнятості

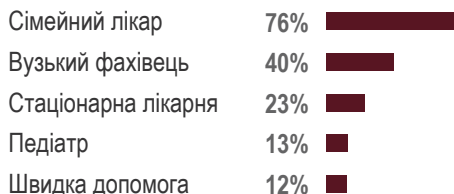
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У цьому розділі описано рівень доступу і якість медичних послуг у Ольгинській громаді. Слід зазначити, що «якість медичних послуг» і «доступ до медичних послуг» були двома найпоширенішими проблемами серед всіх оцінюваних секторів (згідно з відповідями 40% і 38% респондентів-ДГ відповідно).

Тільки 2% від загальної кількості ДГ повідомили, про те, що у них була необхідність, але не було можливості звернутись по медичну допомогу.

ДІАГРАМА 16: Медичні послуги, якими користуються найчастіше % ДГ

Як представлено на Діаграмі 16 вище, найчастіше громадяни зверталися по послуги лікарів загальної практики (76%) і вузької спеціалізації (40%). Більшість ДГ були незадоволені державними медичними послугами, які були доступними для них (55%) (Діаграма 17).

“До вузького спеціаліста треба їхати далеко - в Краматорськ. У зв'язку з реформою скасували майже всіх лікарів вузької спеціальності, а у Волновасі неможливо потрапити нікуди через черги”. (Мешканка смт Благодатне)

ДІАГРАМА 17: Задоволеність медичними послугами

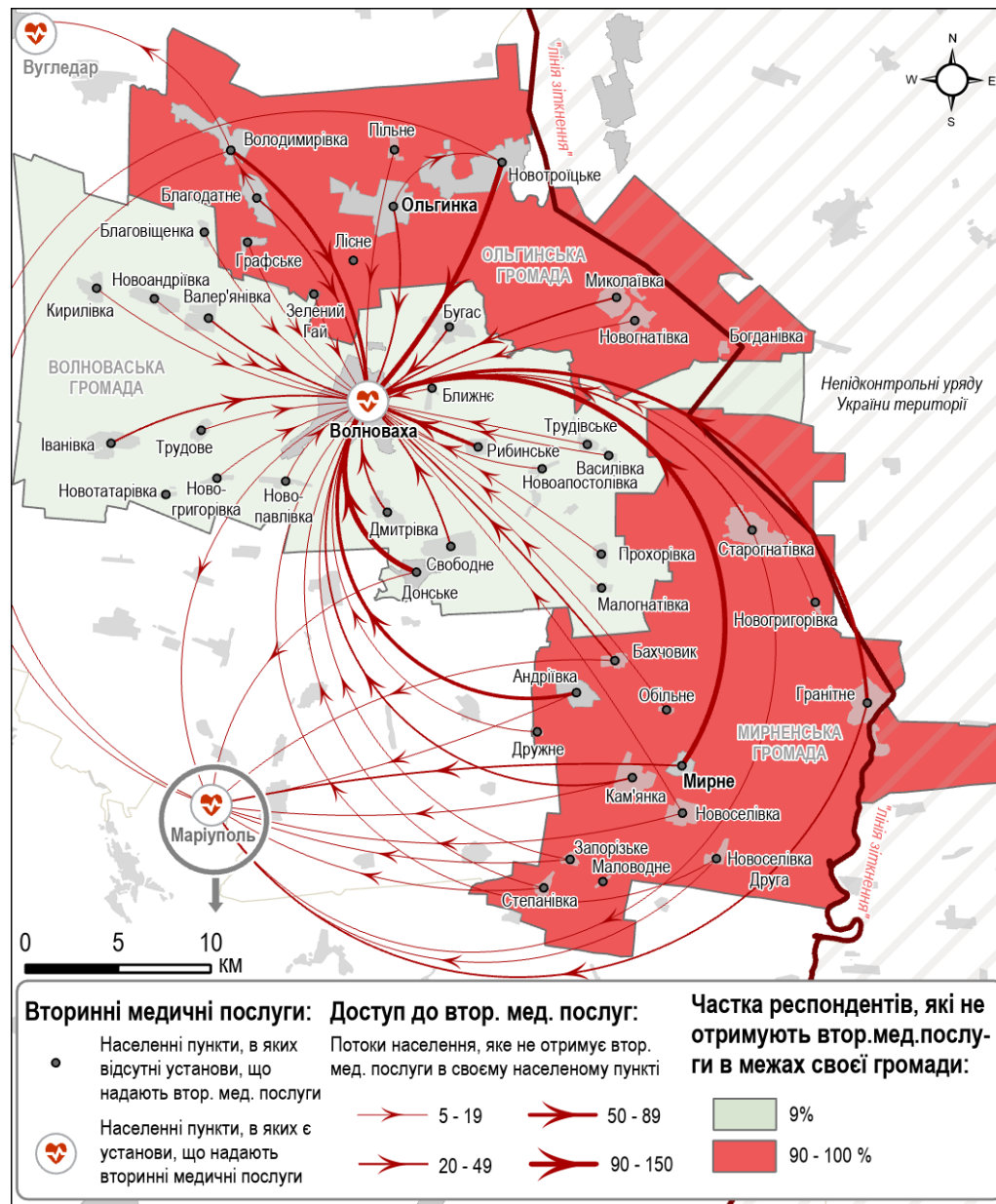

ДІАГРАМА 18: Найпоширеніші причини незадоволення користувачів медичними послугами

Результати картування (Карта 4) вказують на те, що медичні заклади вторинного рівня знаходились тільки у великих міських населених пунктах. Загалом, люди, які проживають як і в центрі, так і в інших населених пунктах Ольгинської громади, змушені залишати свій населений пункт і звертатися по медичні послуги в такі міста, як Волноваха, Вугледар та Маріуполь.

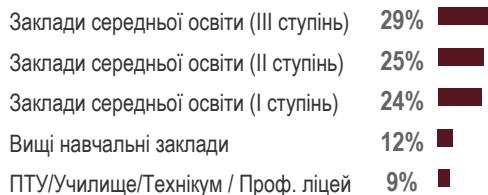
КАРТА 4: Мережева карта доступу до медичних послуг

ОСВІТНІ ПОСЛУГИ

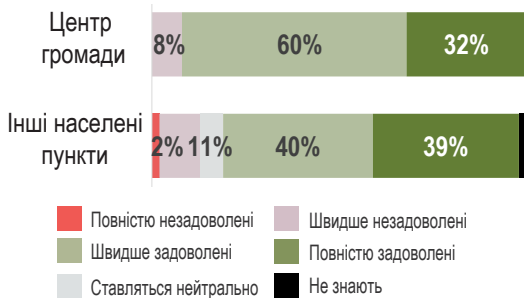
У цьому розділі представлена інформація щодо задоволеності ДГ освітніми послугами і основні перешкоди, на які вони наражаються під час доступу до цих послуг. Згідно з відповідями респондентів, найбільш відвідуваними навчальними закладами є заклади базової середньої освіти (1-3 ступіння) - 78 % ДГ.

ДІАГРАМА 19: Найбільш відвідувані навчальні заклади, згідно з відповідями респондентів

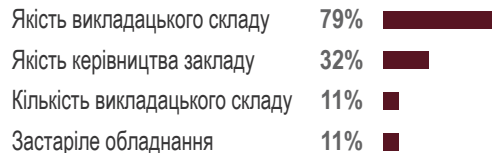

Більшість членів ДГ повідомили, що вони є «повністю задоволені» (38%), або «скоріше задоволені» (43%) якістю освітніх послуг. Серед основних причин незадоволеності освітніми послугами вказувались якість викладацького складу та керівництва закладу (Діаграма 21).

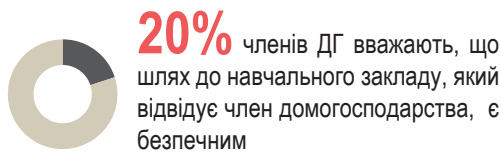
ДІАГРАМА 20: Задоволеність членів ДГ послугами освіти

ДІАГРАМА 21: Найпоширеніші причини незадоволеності членів ДГ, згідно з відповідями респондентів

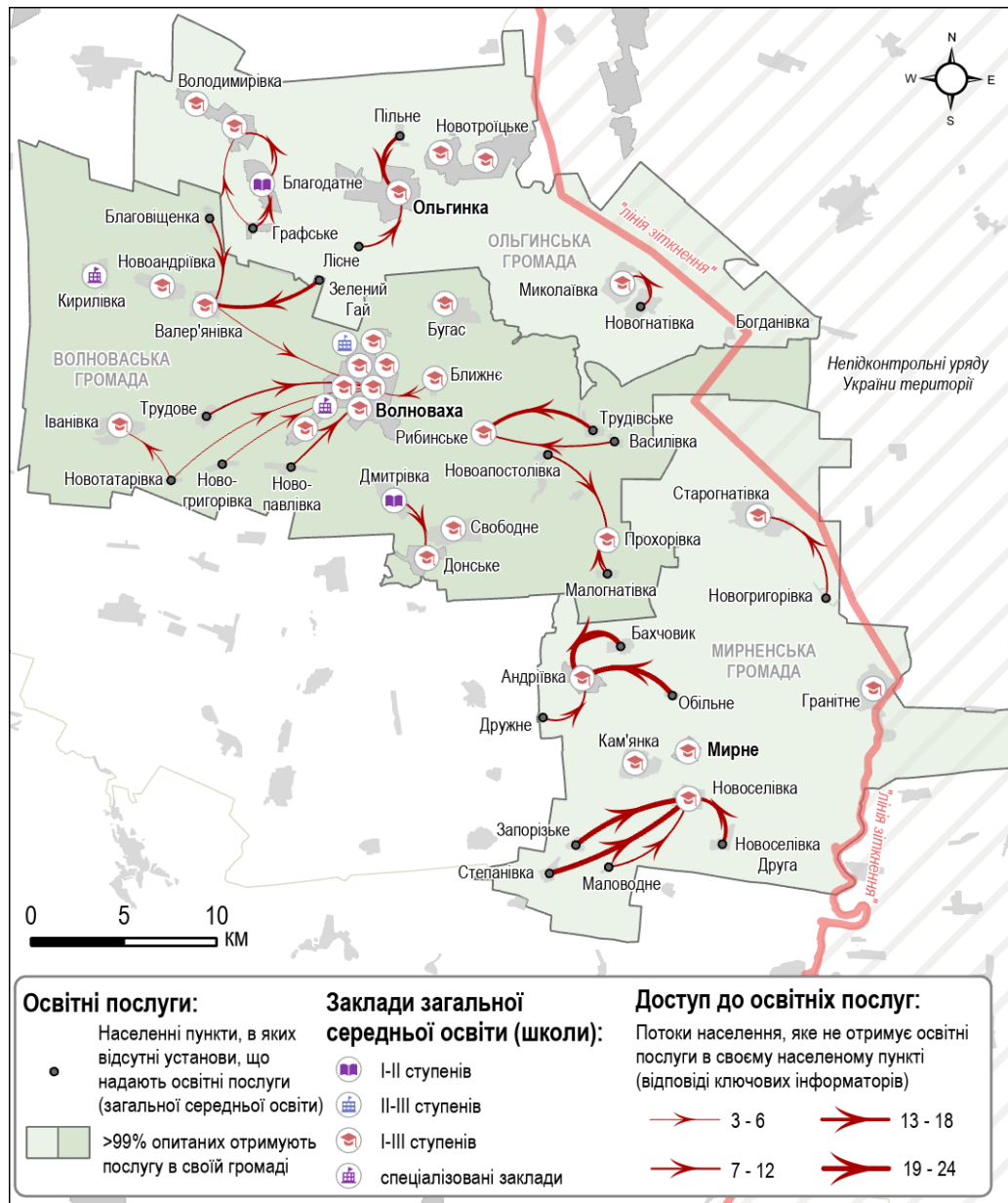

Незважаючи на те, що кваліфікація персоналу та керівництва була однією з головних проблем, що викликали стурбованість ДГ, користувачі загалом не сприймали її як достатньо погану для того, щоб змінювати навчальний заклад. Насправді тільки 12% ДГ у інших населених пунктах повідомили про свої плани змінити навчальний заклад.

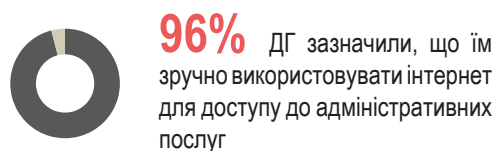
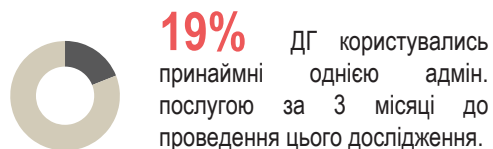
Потоки населення Ольгинської громади, яке не отримує освітні послуги в своєму населеному пункті, відображено на Kartі 5. Згідно з відповідями КІГ, жителі сіл Лісне на Пільне їздять у Ольгинку для отримання освітніх послуг, а жителі Новоградівки до Миколаївки для отримання освітніх послуг. Окрім того, до Володимирівки, в якій розташовані дві загальноосвітні школи, їздять навчатись жителі з сіл Графське та Благодатне.

КАРТА 5: Мережева карта доступу до освітніх послуг

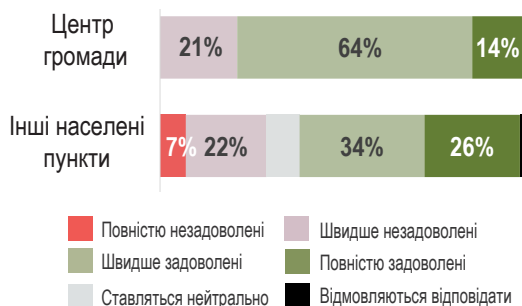
АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ

У цьому розділі описано рівень доступу, доступність і якість адміністративних послуг у населених пунктах Ольгинської громади.

Загалом, 61% респондентів повідомили, що вони не отримують адміністративні послуги в межах своєї громади. Як представлено на Kartі 6, більшість ДГ, які проживають в Ольгинській громаді, повідомили, що вони їздять до Волновахи, щоб отримати необхідні послуги. Зокрема, жителі сіл Пільне та Пісне їздять до сусідньої Ольгинки через відсутність у них адміністративних установ.

ДІАГРАМА 22: Задоволеність членів ДГ адміністративними послугами

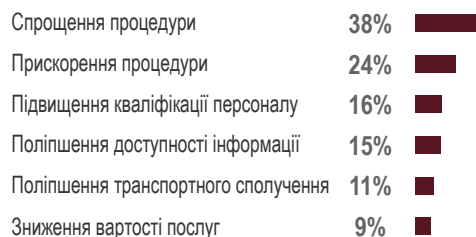

ДІАГРАМА 23: Найбільш поширені причини незадоволеності ДГ, які користуються адміністративними послугами

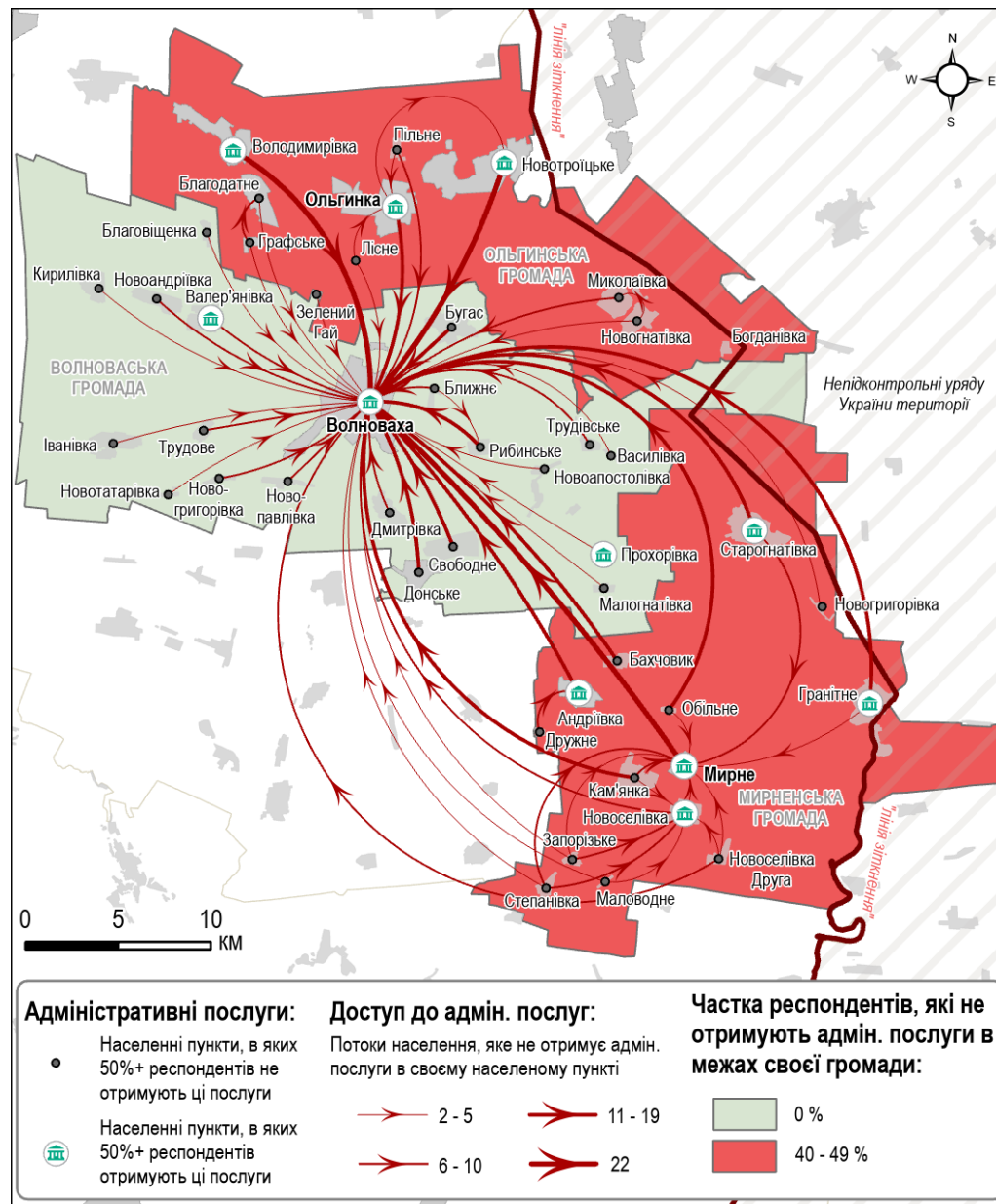
Загалом, 63% членів ДГ, які, згідно з відповідями респондентів, мали доступ до адміністративних послуг, були «скоріше» або «повністю задоволені» своїми адміністративними закладами. Часозатратні процедури та відстань до установи були, за словами респондентів, найбільш поширеними причинами незадоволеності користувачів адміністративних послуг (Діаграма 23).

ДІАГРАМА 24: Найбільш поширені пріоритетні сфери покращення, відповідно до ДГ, які користуються адміністративними послугами

Отримання субсидій та вирішення пенсійних питань було основною причиною звернення ДГ до адміністративних закладів, за ним йде отримання довідки про склад сім'ї та отримання паспорту (внутрішнього або закордонного). Загалом, 81% ДГ повідомили, що вони не користувались адміністративними послугами за останні 3 місяці до збору даних.

КАРТА 6: Мережева карта доступу до адміністративних послуг

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ

У цьому розділі досліджено рівень доступу, наявність та якість надання соціальних послуг у Ольгинській громаді. Основними причинами звернення ДГ до соціальних установ були отримання соціального супроводу пенсіонерів та людей з інвалідністю (5%) та отримання супроводу сімей, дітей та молоді (4%). Загалом, частка ДГ, які повідомили, що вони не користуються ніякими соціальними послугами була високою - 84% ДГ.

З-поміж ДГ, які, згідно з відповідями респондентів, користувалися соціальними послугами, 67% повідомили, що вони «повністю» або «достатньо» задоволені якістю соціальних послуг (Діаграма 25).

ДІАГРАМА 25: Рівень задоволеності домогосподарств якістю соціальних послуг

Основною причиною незадоволеності, згідно з відповідями респондентів, були тривалі процедури (69%), як це представлено на Діаграмі 26, після якої йдуть довгі черги (62%), відстань до закладу (38%) та вартість транспорту (33%). Іншою причиною незадоволеності була якість персоналу (25%).

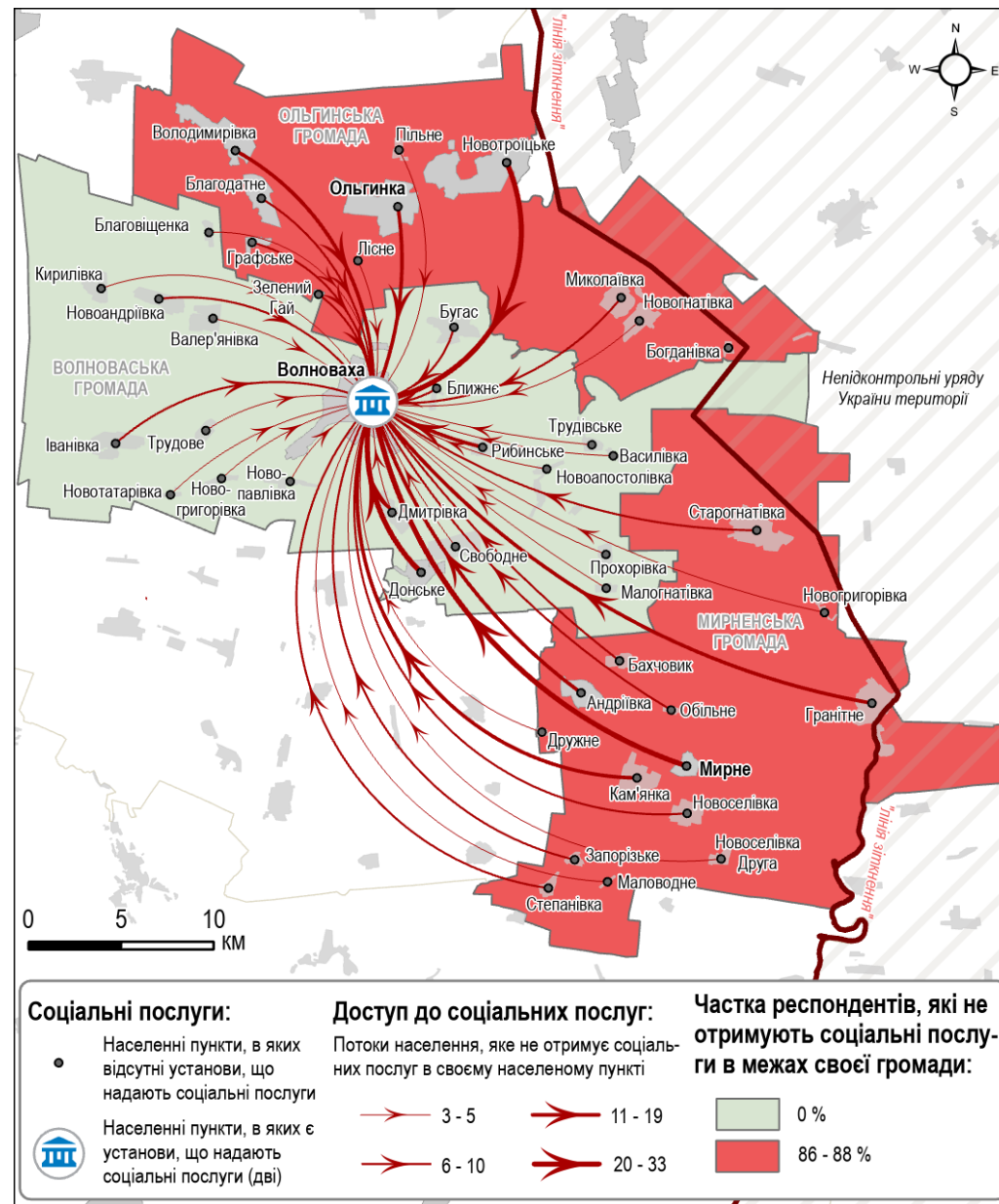
ДІАГРАМА 26: Найбільш поширені причини незадоволеності ДГ, які користуються соціальними послугами

Загалом, 92% опитаних респондентів повідомили, що вони не отримують соціальні послуги в межах своєї громади.

Результати картування доступу до соціальних послуг в трьох громадах Волноваського району (Карта 7) вказують на те, що соціальні установи знаходились тільки у великих міських населених пунктах, а саме в місті Волноваха. Як результат, соціальні послуги були недоступні на багатьох оцінюваних територіях, що змушувало населення із Ольгинської громади звертатися по такі види послуг в місто Волноваха, що значно збільшує навантаження на соціальні установи цього міста, а також є проблемою для громадян Ольгинської громади через далеку відстань до установ та високу вартість транспорту.

КАРТА 7: Мережева карта доступу до соціальних послуг

КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

На поданих нижче графіках продемонстровано задоволеність ДГ базовими комунальними послугами.

ДОРОГИ: 82% ДГ повідомили, що вони “повністю” та “скоріше” не задоволені станом доріг в своєму населеному пункті.

Три основні причини незадоволеності ДГ дорогами:

Поганий стан	100%
Небезпека для пішоходів	32%
Дуже інтенсивний рух транспорту	14%

ВОДОПОСТАЧАННЯ: 11 % ДГ повідомили, що вони не є підключеними до центрального водопостачання. 36% ДГ, які є підключеними до водопроводу, повідомили, що вони є незадоволеними послугами з водопостачання, які є доступними для них.

Три основні причини незадоволеності ДГ щодо послуг водопостачання:

Постійні перебої	58%
Вода поганої якості	51%
Високі ціни	39%

ПОСЛУГИ З УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ І КАНАЛІЗАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ: 71 % ДГ повідомили, що вони не є підключеними до каналізаційної системи і здійснюють самостійно викачку та очистку зливних, вигрібних ям, туалетів.

“Дороги погані, немає тротуарів, погане освітлення вулиць, відсутні місця для відпочинку.” (Мешканка смт Володимирівка)

Три основні причини незадоволеності ДГ щодо послуг з управління відходами:

Низька якість послуги	69%
Часті поломки	38%
Постачальник не реагує на звернення	31%

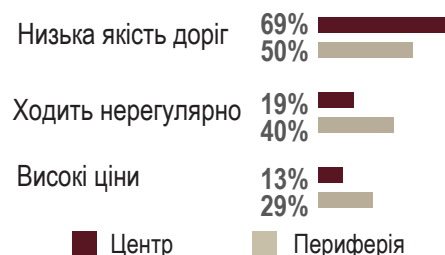
ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ: 70% ДГ повідомили, що вони були “повністю” та “скоріше” задоволені постачанням електроенергії.

Три основні причини незадоволеності ДГ щодо послуг електропостачання:

Високі ціни	63%
Слабка напруга	35%
Постійні перебої	34%

ТРАНСПОРТ: 24% ДГ повідомили, що вони “повністю” та “скоріше” не задоволені роботою громадського транспорту у своєму населеному пункті.

ДІАГРАМА 27: Найпоширеніші причини незадоволеності громадським транспортом

“У населеному пункті дуже зношені інженерні мережі каналізації і водопостачання. Крім того, мене турбує закриття місцевої лікарні і неможливість пенсіонерам дістатися до районного центру.” (Мешканець смт Новотроїцьке)

ДОЗВІЛЛЯ

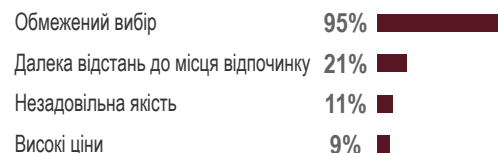
Загалом, 45% опитаних ДГ повідомили, що вони незадоволені можливостями провести вільний час і дозвілля у своєму населеному пункті. При чому ця частка була дещо вищою серед жителів центру громади - населеного пункту Ольгинка, як продемонстровано на Діаграмі 28.

ДІАГРАМА 28: Рівень задоволеності ДГ можливостями провести вільний час і дозвілля у своєму населеному пункті

Основною причиною незадоволеності ДГ можливостями для дозвілля були обмежений вибір місць для відпочинку (95%). Іншими причинами були далека відстань до місць для дозвілля (21%), низька якість рекреаційних послуг (11%) та високі ціни на рекреаційні послуги (9%) (Діаграма 29).

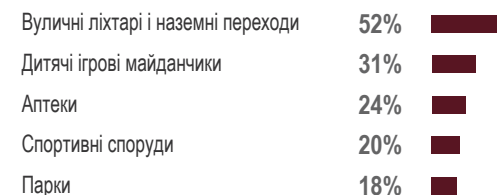
ДІАГРАМА 29: Найбільш поширені причини незадоволеності ДГ можливостями для дозвілля

Крім того, 31% опитаних ДГ повідомили, що вони “повністю” та “скоріше” задоволені якістю надання спортивних послуг у громаді на момент проведення збору даних.

Що стосується якості та доступу ДГ до соціальної інфраструктури, то, як продемонстровано на Діаграмі 30, найбільше ДГ відчувають потребу у вуличних ліхтарях. Про це повідомили половину опитаних респондентів (52%). Іншими необхідними видами соціальної інфраструктури були дитячі ігрові майданчики (31%), аптеки (24%), спортивні споруди (20%) та парки (18%).

ДІАГРАМА 30: Види соціальної інфраструктури, які, згідно з відповідями ДГ, потрібні найбільше у їхньому населеному пункті

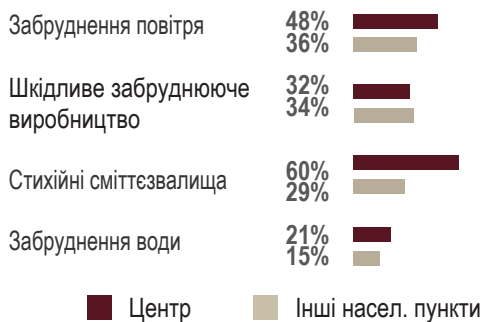
21% респондентів “погодилися” або “повністю погодилися” із твердженням, що вони розглядають варіант покинути свою місцевість в якийсь момент у майбутньому

ДОВКІЛЛЯ

У цьому розділі представлено огляд і аналіз основних результатів щодо стану довкілля Ольгинської громади, отриманих під час опитування членів ДГ в рамках збору даних, який провели IMPACT/ACTED. Також у даному розділі предсталені результати Зональної оцінки ризиків Волноваського району¹, створену організацією IMPACT в рамках реалізації програми зі зниження рівня вразливості до ризиків стихійних лих на сході України. Загалом, було виявлено, що найпоширенішими екологічними проблемами для ДГ були забруднення повітря (37% загалом по громаді), шкідливе (забруднююче) виробництво (34%) та стихійні сміттєзвалища (33%).

ДІАГРАМА 31: Найпоширеніші екологічні проблеми домогосподарств, % членів ДГ

ВПЛИВ КОНФЛІКТУ НА ІНФРАСТРУКТУРУ ВОДОПОСТАЧАННЯ

Як показано на Kartі 8, територія Ольгинської громади розділена між суббасейнами річок Вовча, Кальміус та Мокрі Яли. Система водопостачання має критично важливе значення для забезпечення базових потреб у воді і санітарних потребах. Об'єкти

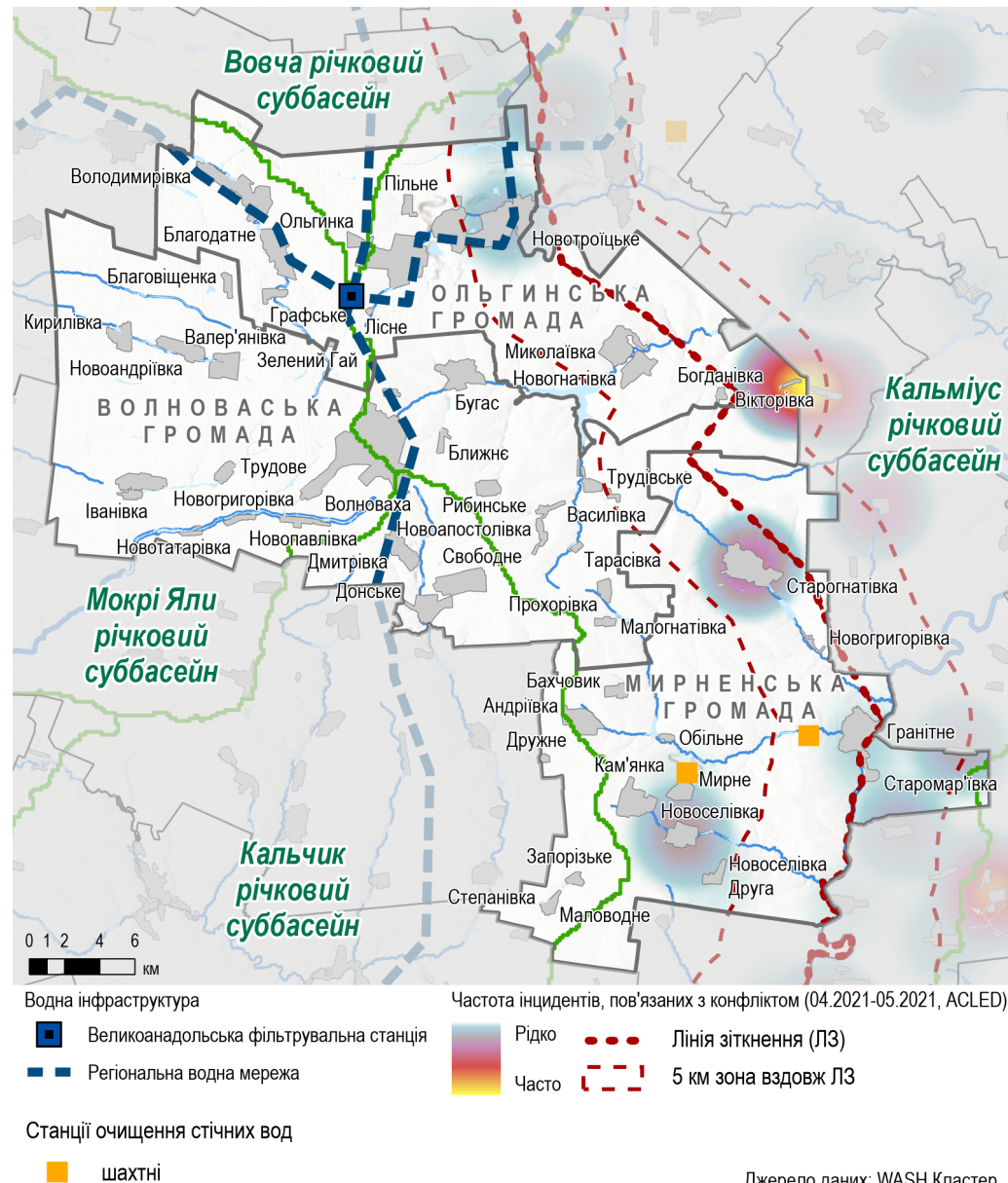
водної інфраструктури Ольгинської громади включає в себе одну фільтрувальну станцію (Великоанадольська).

Система водопостачання, що перетинає ЛЗ, часто пошкоджується через обстріли, застаріле обладнання, а також через просідання ґрунтів в районах вугільних шахт, що призводить до перебоїв у водопостачанні на кілька днів, або і тижнів. Великоанадольська фільтрувальна станція є найкритичнішим об'єктом в регіоні. 14 інцидентів, пов'язаних з порушенням роботи станції були зафіксовані біля Великоанадольської фільтрувальної станції в період з 2014 по 2017 рр.(DEIS).

ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ

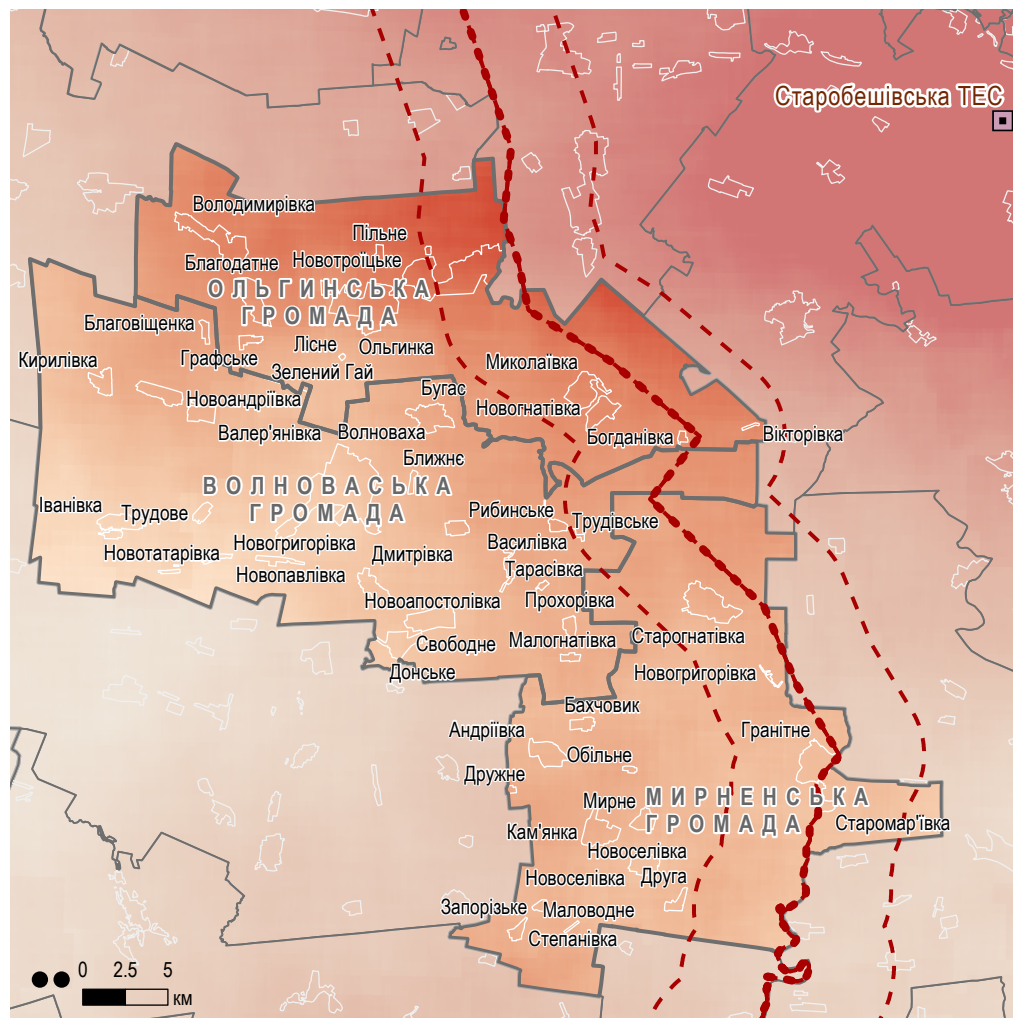
Через важку промисловість регіону багато населених пунктів стикаються з високим рівнем забруднення повітря. На Картах 9 та 10 продемонстровані рівні забруднення повітря у трьох цільових громадах. Зокрема, дві карти подані для порівняння забрудненості повітря у період з червня 2019 по травень 2020 рік та з червня 2020 по травень 2021 рік. Хімічна, вугільна та металургійна промисловість є основним джерелом SO₂ забруднення повітря у регіоні. Серед заводів – Великоанадольський вогнетривкий завод. За даними трьох пунктів спостереження за станом атмосферного повітря, які знаходяться у Волноваському районі, концентрація діоксиду сірки перевищувала гранично-допустиму концентрацію (ГДК) у 77% днів протягом періоду спостереження з 1 січня до 30 червня 2020 року. Найвищі показники становили 100% днів у Володимирівці та 95% днів у Новотроїцькому. Найвищий показник, коли концентрація діоксиду азоту (NO₂) перевищувала ГДК, був зафіксований у Новотроїцькому (95% днів).

КАРТА 8: Карта водної інфраструктури

1. Зональна оцінка ризиків. Волноваський район. 2020 рік.

КАРТА 9: Карта забруднення атмосферного повітря в період з червня 2019 року по травень 2020 року.

Середня концентрація
NO₂ у повітрі
(01.06.2019-31.05.2020)

□ Межі громад

□ Межі населених пунктів

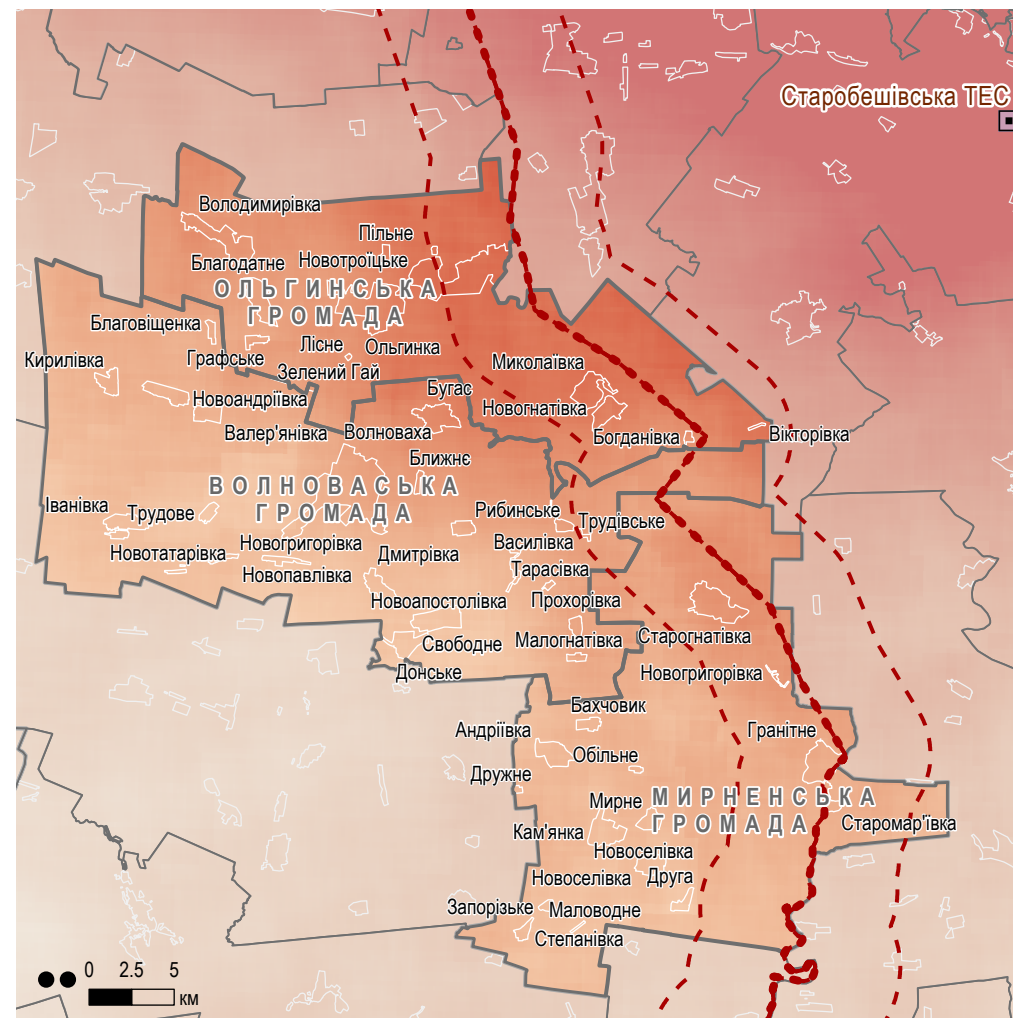
--- Лінія зіткнення (ЛЗ)

--- 5-км зона вздовж ЛЗ

min
max

Джерело: <https://code.earthengine.google.com/fe6e6f71b81c1b011c75f16cafb3176e>

КАРТА 10: Карта забруднення атмосферного повітря в період з червня 2020 року по травень 2021 року

Середня концентрація
NO₂ у повітрі
(01.06.2020-31.05.2021)

□ Межі громад

□ Межі населених пунктів

--- Лінія зіткнення (ЛЗ)

--- 5-км зона вздовж ЛЗ

min
max

Джерело: <https://code.earthengine.google.com/9b4f62917946a20a4ac55ca0a8c08cf3>

НЕБЕЗПЕЧНІ ОБ'ЄКТИ ІНФРАСТРУКТУРИ

За результатами аналізу даних Інформаційної системи довілля Донбасу (DEIS), розробленої Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) в рамках Оцінки впливу на довкілля на сході України, було виявлено, що у **Ольгинській громаді знаходяться 4 потенційно небезпечних об'єкти критичної інфраструктури**.

Ці об'єкти – підприємства хімічної і коксохімічної промисловості (Великоандольський вогнетривкий комбінат), гірничодобувної галузі («Новотроїцьке рудоуправління»), інфраструктури водопостачання (Великоандольська фільтрувальна станція та Насосна станція 3 підйому Південно-донбаського водопроводу), машинобудівної та металургійної галузей. Всі об'єкти критичної інфраструктури зображені на Kartі 11. Вони становлять небезпеку як для довкілля, так і для людини, через наявні на їхній території небезпечні речовини, а також загрозу порушення функціонування та виходу з ладу обладнання у зв'язку з конфліктом.

Приватне акціонерне товариство «Новотроїцьке рудоуправління» (ПрАТ) – найбільший виробник вапняку в Україні, обсяг виробництва якого становить 4 млн. тонн на рік. Хоча місцеве населення видобуває вапняк на цій території з 1908 року, шахти працюють лише з 1933 року.

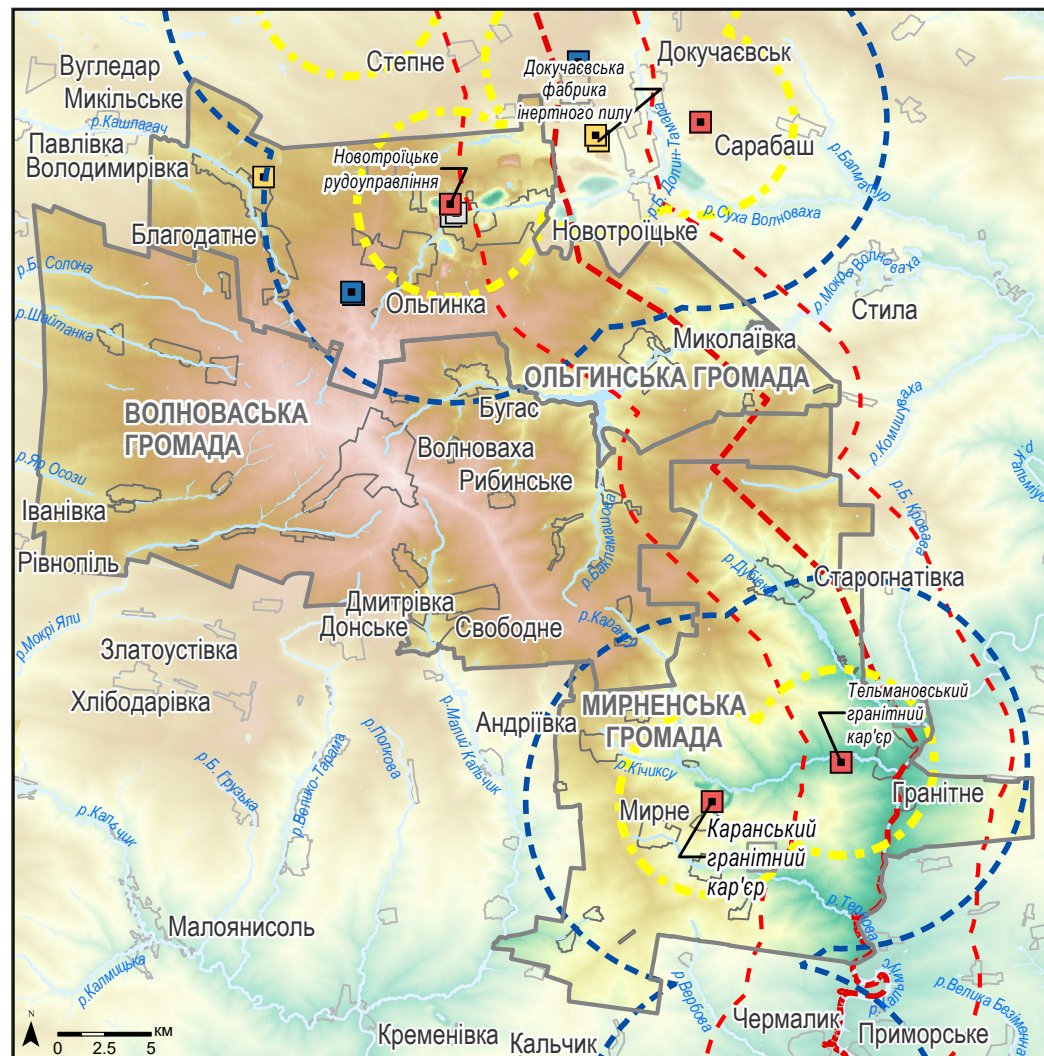
Згідно з оглядом вторинних даних та результатами опитувань на місцях, проведених Червоним Хрестом у рамках проекту «ЗР Консорціум: Підготовка, запобігання і захист громадян від ризиків лих на території районів, постраждалих від конфліктів» (2019), а також на основі опитувань мешканців Новотроїцького району, із ПрАТ «Новотроїцьке рудоуправління» пов'язано понад 50 джерел забруднення атмосфери.

Промисловий комплекс «Докучаєвський флюсоделомітний комбінат», розташований у сусідньому Докучаєвському районі, також спричиняє значний антропогенний тиск як на поверхневі водотоки, так і на підземні води. Завод скидає неочищені стічні води у річки Суха Волноваха та Мокра Волноваха.

“Робота вогнетривкового комбінату впливає на здоров'я та екологію нашого селища в цілому.”

(Мешканка смт Володимирівка)

КАРТА 11: Карта основних небезпечних об'єктів трьох громад Волноваського району

- Водні об'єкти
- Лінія зіткнення (Указ Президента України № 32/2019)
- 5-км зона уздовж ЛЗ
- Потенційний вплив небезпечних об'єктів на здоров'я людей (5 км)
- Потенційний вплив небезпечних об'єктів на довкілля (10 км)

- Потенційно небезпечні об'єкти
- Хімічні та коксохімічні
- Енергетичні
- Пов'язані з шахтами
- Водопостачання
- Інші промислові

Частота інцидентів, пов'язаних з конфліктом (ACLED, 01/2020 - 04/2021)

Низька

Висока

ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ТА ПРИРОДНИХ НЕБЕЗПЕК

Аналіз впливу антропогенних небезпек, результати якого подано на Kartі 12, розраховувався на основі трьох наступних показників: небезпечні об'єкти, інциденти, пов'язані з конфліктом та забруднення повітря.

Кількість небезпечних об'єктів розраховувалася в межах населеного пункту та на відстані 2 км від кожного населеного пункту. До небезпечних об'єктів було включено потенційно небезпечні об'єкти критичної інфраструктури, хвостосховища, терикони, місця зберігання відходів і фільтрувальні станції, отримані з Інформаційної системи довкілля Донбасу (DEIS). Оскільки декілька небезпечних об'єктів можуть мати кумулятивний вплив на довкілля і населення, аналіз враховує також кількість небезпечних об'єктів в межах 5-кілометрової зони від населеного пункту для представлення широкомасштабних наслідків.

Ольгинка, розташована на півночі Волноваського району, приблизно в 10 км від ЛЗ, найбільш схильна до антропогенних небезпек, оскільки 3 небезпечні об'єкти розташовані в межах 2 км від населеного пункту та 4 в межах 5 км. Новотроїцьке, що також знаходиться на півночі району, але на відстані 5 км від ЛЗ, є найбільш схильним до впливу небезпечних об'єктів, п'ять з яких розташовані в межах 2 км і 9 в межах 5 км. У районі немає населених пунктів,

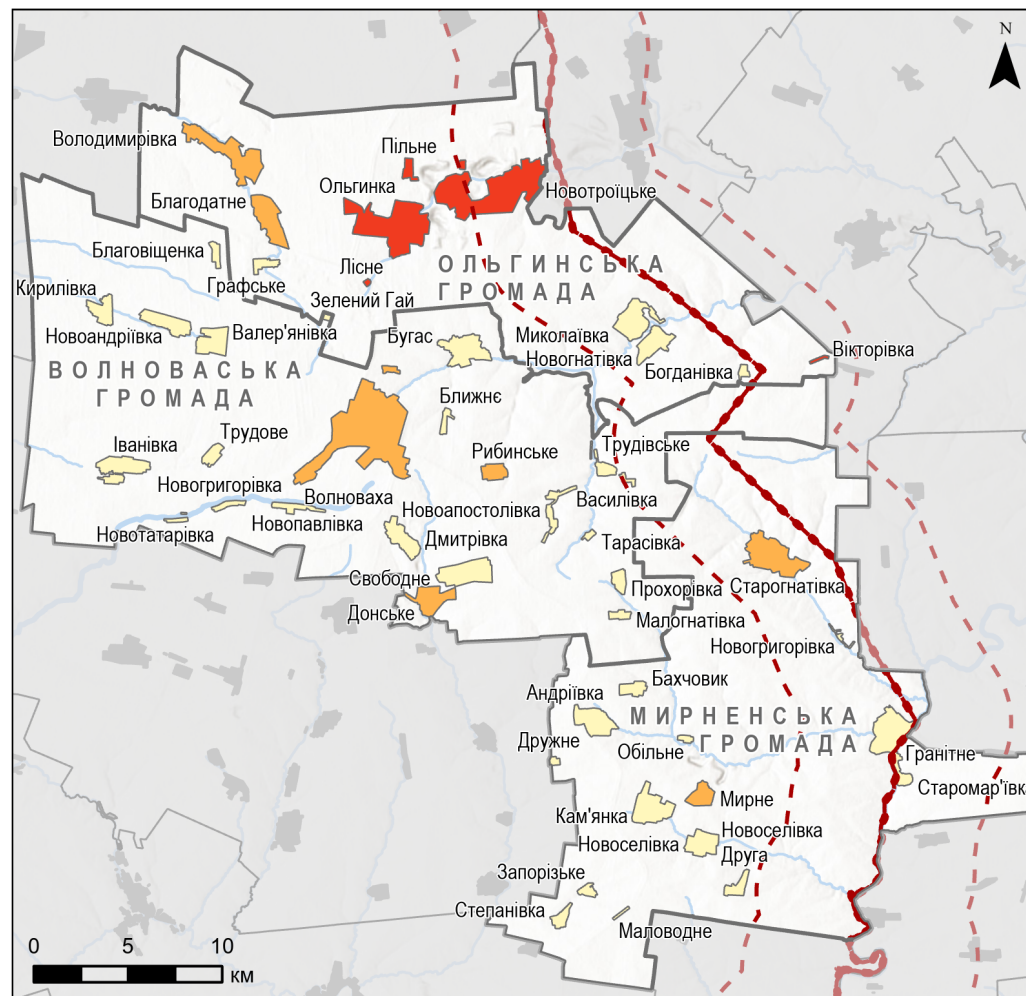
розташованих неподалік від хвостосховищ. Однак Микільське, на північному заході району, має 3 хвостосховища в межах 5 км. Як представлено на Kartі 12, Пільне, Ольгинка та Новотроїцьке зазнали найбільшої кількості інцидентів, пов'язаних з конфліктом. Населені пункти, розташовані найближче до ЛЗ, мали, в цілому, вищий антропогенний ризик. Через важку промисловість регіону багато населених пунктів стикаються з високим рівнем забруднення повітря.

“У місті існують екологічні проблеми. Зокрема, свиноферма і вапняне підприємство забруднюють довкілля. Мешканці зверталися до державних служб, але ті не вирішили це питання.”

(Мешканка смт Ольгинка)

Природні небезпеки також вважаються факторами, що збільшують ризик пошкодження інфраструктури, наприклад, електропостачання, водопостачання, теплопостачання, а також соціальної інфраструктури, що збільшує загрозу для населення від впливу цих природних небезпек. На основі комбінації відсотка лісового покриття, кількості зареєстрованих пожеж за даними FIRMS у період між 2001-2019 рр. та кількості зареєстрованих ACLED інцидентів, пов'язаних з конфліктом у 2019 році, Ольгинка та Новотроїцьке, можуть мати найбільший ризик виникнення пожеж в майбутньому.

KAPTA 12: Карта впливу антропогенних небезпек населених пунктів трьох громад Волноваського району

Індекс впливу антропогенних небезпек

- Низький
- Помірний
- Високий

--- Лінія зіткнення

--- 5-км зона уздовж ЛЗ

ФОКУС НА ҐЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВІ

У цю розділі представлені основні висновки щодо різноманітних типів насильства, яких зазнали жительки Ольгинської громади, видів інцидентів, пов'язаних з ҐЗН, та існуючий рівень ҐЗН у громаді.

Зокрема, 29% респондентів, як і з центру громади, так і з інших населених пунктів відповіли, що проблема домашнього насильства існує у їхньому населеному пункті, водночас 24% повідомили, що цієї проблеми не існує, і ще 47% респондентів було важко відповісти.

Що стосується часових змін, то переважна **більшість респондентів (43%) повідомили, що в порівнянні з минулим роком проблема домашнього насильства в їхньому населеному пункті не змінилася**, і 20% респондентів повідомили, що ситуація погіршилася.

Згідно з відповідями респондентів, найпоширенішими послугами, доступними для тих, хто пережив домашнє насильство, є психосоціальна підтримка (11%), медичне обслуговування (10%) та служби безпеки та правосуддя (наприклад, поліція) (8%).

29% респондентів повідомили, що проблема домашнього насильства існує у їхньому населеному пункті

20% респондентів повідомили, що в порівнянні з минулим роком проблема домашнього насильства в їхньому населеному пункті погіршилася (44% вважають, що не змінилася, 2% - стала менш гострою)

РЕЗУЛЬТАТИ ОБГОВОРЕННЯ У ФОКУС-ГРУПІ НА РІВНІ ГРОМАДИ

З метою проведення оцінки конкретних потреб населення та виявлення труднощів населення у доступі до базових послуг, в тому числі послуг для постраждалих від ҐЗН в громадах, у Ольгинці були організовані обговорення у фокус-групі. Група включала всього 8 жінок-учасниць, віком від 53 до 87 років.

Учасниці вважають місто небезпечним через відсутність вуличного освітлення у нічний час та через навколишні занедбані райони. Однак, учасниці зазначили, що запровадження патруля ВСП дещо покращило ситуацію з безпекою. Учасниці здебільшого визначали насильство

в екстремальних термінах, згадуючи вбивства, зґвалтування та знущання з каліцтвом. Учасниці відзначили економічне та психологічне насильство як найбільш поширені форми насильства в громаді. Люди похилого віку та самотні вважаються найбільш вразливими до насильства групами.

Учасниці зазначили відсутність місцевого (дільничого) працівника поліції в населеному пункті, відсутність доступної інформації про послуги, пов'язані з ҐЗН/ДН (існуючі гарячі лінії) і, загалом, учасниці не володіють достатньою інформацією про існуючі превентивні заходи у випадках ҐЗН/ДН. На рівні громади було зазначено кілька факторів як перешкоди для пошуку допомоги постраждалим від ҐЗН/ДН, здебільшого у зв'язку з недотриманням конфіденційності правоохоронних органів у випадку ҐЗН/ДН.

Учасниці також зазначили неналежну якість послуг з боку поліції/ правоохоронних органів, вказуючи на відмову поліції розглядати випадки насильства, або ж на надмірно довгий час реагування та надання допомоги постраждалим від ҐЗН/ДН.